

| <b>MAGYAR NAGYKÖVETSEG, BÉCS</b><br><b>TÉT szakdiplomata éves beszámoló</b><br><b>2024. június – 2025. június</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| <b>Készítette:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Jávori Balázs Tét szakdiplomata |
| <b>Beszámoló véglegesítésének időpontja</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 2025. június 25.                |
| <b>1. Vezetői összefoglaló</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                 |
| <p>Az osztrák–magyar kapcsolatrendszer KFI dimenziójának megerősítése céljából a Kormány 1662/2019. (XI. 21.) Korm. határozatában döntött tudományos és technológiai szakdiplomata álláshely létesítéséről Bécsben, a szakdiplomata 2023. szeptember 1-től van az állomáshelyen. A beszámolási időszakban (2024. június – 2025. június) a Tét tevékenység fő fókuszában a szakmai kapcsolati háló strukturált bővítése volt a releváns kormányzati intézményekkel, az egyetemi szférával, a kutatóintézetekkel, a klaszterekkel, a szakmai szervezetekkel, valamint a folyamatos kapcsolatépítés a jelentősebb K+F tevékenységet folytató cégekkel. A partnerekkel való személyes találkozók alkalmával törekedtünk – lehetőség szerint – a nagykövetségi szintű találkozók megszervezésére. Ennek köszönhetően, a magyar és az osztrák tudományos közösségek közötti kapcsolatok erősítése, továbbá a magyar kutatási infrastruktúra, valamint az innovatív cégek népszerűsítésére irányuló tevékenység kiemelkedően sikeresnek bizonyult, több innovatív kezdeményezés révén új típusú programokat valósítottunk meg.</p> <p>Az osztrák kutatás-fejlesztés nemzetközi összekapcsolása régóta sikeresen működik. Ahhoz, hogy az élvonalban maradhassanak, a K+F érdekelték számára elengedhetetlen a jó nemzetközi hálózatépítés. Ausztria olyan keretfeltételeket és platformok kialakítására törekszik, amelyek lehetővé teszik az partnerországokkal való sikeres együttműködést. A sikeres hálózatépítés és együttműködés kialakítása érdekében törekednek az új struktúrák alkalmazására.</p> <p>A 2024-es évre vonatkozóan az osztrák kutatás-fejlesztési (K+F) szektorral kapcsolatos legfrissebb adatok az <i>"Austrian Research and Technology Report 2024"</i> című dokumentumban található. A jelentés kiemeli, hogy Ausztria továbbra is az Európai Unió vezető országai közé tartozik a K+F mutatók tekintetében, beleértve a K+F ráfordításokat, az Európai Kutatási Tanács (ERC) által nyújtott támogatásokat és a tudományos publikációk számát. A dokumentum részletesen elemzi Ausztria nemzetközi pozícióját a K+F területén, valamint bemutatja a legújabb fejlesztéseket és stratégiákat a szektor további erősítése érdekében. A 2024-es évre vonatkozó adatok szerint Ausztria teljes K+F kiadása eléri a 16,1 milliárd eurót. Ez a GDP 3,34%-ának (becsült érték) felel meg, ami új rekordot jelent az Ausztria számára. (2022: 3,18%, 2023: 3,26%). A szövetségi kormány 2023-hoz képest mintegy 10%-kal növelte a K+F-kiadásokat. Ausztria az előző évhez képest növelni tudta a K+F-ben foglalkoztatottak arányát a teljes munkaerőn belül, amely először haladta meg a 2%-ot, amivel az 5. helyen áll az EU-ban. Az STEM végzettségűek arányában 30,6%-kal a 2. helyen áll az EU-ban Németország után. Ausztria az egyik legjelentősebb mikroelektronikai helyszín Európában. A jelentés az élettudományok és az egészségügy területén a kiválóságra és az innovációra összpontosít. Az élettudományok a tudás- és kutatásintenzív ágazatok közé tartoznak, és jelentőségük a jövőben tovább növekszik. Ausztria erősségei közé tartozik a rákkutatás, a precíziós orvoslás és az orvostechonikai termékek. Ausztria KTI-politikája már régóta felismerte e téma stratégiai jelentőségét, és támogatja az új ismereteket, az alapkutatástól az alkalmazott kutatáson át az új termékekben és szolgáltatásokban való megvalósításig. Az osztrák gazdaság 2025-re vonatkozó előrejelzései szerint a növekedés üteme mérsékelt lesz, ami hatással lehet a kutatás-fejlesztési (K+F) ráfordításokra is. A gazdasági növekedés esetleges lassulása és a magas kamatlábak várhatóan befolyásolják a vállalatok beruházási hajlandóságát, beleértve a K+F tevékenységeket is.</p> <p>A kutatás-fejlesztési kapcsolatok kulcsfontosságúak a magyar-osztrák relációban. Mindkét országban jelentős KFI tevékenységek folynak számos területen, például az informatika, a mobilitás, az egészségügy, az űrtechnológia, a műszaki fejlesztések és az energetika terén. Az egyetemek és a kutatóintézetek gyakran együttműködnek a fejlesztési projekteknél, továbbá számos vállalat is részt vesz a közös kutatási programokban. A felsőoktatási és kutatóintézetek közötti K+F+I együttműködésekben gyakoriak a szakmai alapon történő együttműködések.</p> |                                 |

Hazánk térségi szerepe akkor érvényesül, ha fejlesztjük nemzetközi kkv kapcsolatainkat is, e tekintetben Ausztria kiemelt szerepet játszik. Ennek érdekében meg kell kkv szinten is találni, hol vagyunk leginkább versenyképesek, milyen területeken lehetünk érdekesekek Ausztria számára. Horizontok lehetnek, az önvezetés, az intelligens közlekedés, valamint az okos szállítás mellett, a mesterséges intelligencia hatékony és ellenőrzött ipari alkalmazásai és az úripari együttműködések.

Ennek megfelelően, a beszámolási időszakban, elsősorban a mesterséges intelligencia, az űrtechnológia, az autonóm járművek és a dróntechnológia területei voltak a TÉT tevékenység fő fókuszterületei.

A KFI együttműködés kereteinek megerősítése és bővítése, valamint az intézményes kapcsolatok dinamizálása és továbbfejlesztése mellett, folyamatos hangsúlyt fektettünk a magyar tudományosság, a kutatási infrastruktúra, illetve az innovatív cégek népszerűsítésére is. Rendszeresen készítettünk szakmai elemzéseket az osztrák relációt érintő K+F tevékenységgel, az innovációval, a startup ökoszisztémával, valamint a felsőoktatással kapcsolatban, amelyek a döntéshozók munkáját stratégiai kérdések mentén is segíthetik.

A beszámolási időszakban a TÉT tevékenység fő fókuszában a megfelelő szintű kapcsolati háló további strukturált kiépítése, illetve mélyítése volt a releváns kormányzati intézményekkel (2025-márciustól új kormány), az egyetemi szférával, a kutatóintézetekkel, a klaszterekkel, a szakmai szervezetekkel, valamint a folyamatos kapcsolatépítés a jelentősebb K+F tevékenységet folytató cégekkel. A partnerekkel való személyes találkozók alkalmával törekedtünk – lehetőség szerint – nagyköveti szintű találkozók megszervezésére. Ennek köszönhetően, a magyar és az osztrák tudományos közösségek közötti kapcsolatok erősítése, továbbá a magyar kutatási infrastruktúra, valamint az innovatív cégek népszerűsítésére irányuló tevékenység kiemelkedően sikeresnek bizonyult ebben az időszakban, több innovatív kezdeményezés révén új típusú programokat valósítottunk meg.

A 2024–2025-ös időszak tudománydiplomáciai programjai Bécsben erőteljesen demonstrálták a magyar tudományos és innovációs teljesítmények sokszínűségét, valamint azt a céltudatos törekvést, hogy Magyarország erőteljesebben és proaktív módon legyen jelen az osztrák és nemzetközi tudományos térben. A rendezvények tematikai gazdagsága, valamint az egyetemekkel, kutatóintézetekkel, innovációs központokkal és nemzetközi szervezetekkel folytatott párbeszédnek egyértelművé tették, hogy a tudománydiplomácia kiemelt szerepet játszik a kétoldalú kapcsolatok minőségi fejlesztésében.

A beszámolási időszakban megvalósult események és programok sikeres megvalósításához, a bécsi állomáshely folyamatos szakmai támogatást kapott a KIM Tudománypolitikáért és Nemzetközi Ügyekért Felelős Főosztálya, a KKM Kulturális és Tudománydiplomáciai Főosztály, az EM Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya, a Nemzeti Innovációs Ügynökség, valamint az NKFIH Nemzetközi Együttműködési Főosztály részéről.

A magyar tudományosság hatékony megjelenítéséhez jelentősen hozzájárultak Rubik Ernő, Krausz Ferenc, valamint Karikó Katalin személyes bécsi látogatásai. A számos vendéget vonzó események mellett, kiemelten kezeltük a specifikus, célzott szakmai találkozókat is, többek között MI, SpinOff és StartUp témánkban. A beszámolási időszakban Dr. Hankó Balázs kultúráért és innovációért felelős miniszter két alkalommal is Bécsbe látogatott. 2025. május 27-én Bécsben bejelentette, hogy a bécsi Modul Egyetem csatlakozik a Pannónia Ösztöndíj Programhoz. 2025. június 2-i bécsi látogatásának középpontjában a magyar tehetséggondozás, a felsőoktatási és a nemzetközi tudományos kapcsolatok elmélyítése állt. A nap során Hankó Balázs felszólalt a Collegium Hungaricum-ban tartott Talent's Talk című rendezvényen, valamint konzultációt folytatott Dr. Jens Schneiderrel, a Bécsi Műszaki Egyetem (TU Wien) rektorával. Kiemelt szakmai látogatás volt Dr. Palkovics László, mesterséges intelligenciáért felelős kormánybiztos 2025. június 17-i bécsi látogatása. a beszámolási időszakban fontos előrelépés volt az Osztrák-Magyar Akció Alapítvány / Stiftung Aktion Österreich-Ungarn (továbbiakban Alapítvány) pénzügyi támogatásával kapcsolatos ügyek tisztázása. A beszámolási időszakban Magyarország látta el a 15 országot tömörítő Közép-európai Felsőoktatási Csereprogram - Central European Exchange Program for University Studies (CEEPUS) elnökségét. Ennek megfelelően, a bécsiközpontú CEEPUS irodával kiemelten kezeltük a folyamatos szakmai kapcsolatot. A CEEPUS soros elnökségét Magyarországtól Albánia vette át.

Nagykövetségünk a következő év tudománydiplomáciai tevékenységét, a beszámolási időszak tapasztalatai, a partnerektől kapott visszajelzések, valamint az osztrák K+F szektor sajátosságai

alapján, illetve a Neumann János tervben meghatározott prioritásokat és a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat célkitűzéseit figyelembe véve folytatja.

## **2. A fogadó ország (TÉT szakdiplomata felelősségi területe) KFI helyzete, prioritások, intézményrendszer**

**K+F stratégia:** 2030-ig szóló osztrák KFI-stratégia célja, hogy Ausztria 2030-ra a vezető kutatási, technológiai és innovációs országgá váljon. Az *Austrian RTI Strategy-2030* alapján kidolgozták az osztrák kutatási infrastruktúra 2030 cselekvési tervet, amely az alap kutatás-központú és az alkalmazásorientált kutatási infrastruktúrákkal kapcsolatos kihívásokkal foglalkozik. A KTI-stratégia 2030 jelentős mértékben az „*OECD Innovation Policy Austria 2018-9*” című részletes elemzésen alapul, az Európai Bizottság *Smart Specialisation Platform* koncepcióját szintén referenciakeretként használták a kidolgozáshoz. A cselekvési terv a nemzeti kutatási infrastruktúra bővítésére és az európai és nemzetközi nagyszabású kutatási infrastruktúrákban való részvételre összpontosít 2030-ig. A „K+F+I Stratégia-2030” hároméves paktumokon keresztül valósul meg. A 2021-2023-as időszakra vonatkozó első KFI-paktum után a szövetségi 2022 decemberében elfogadta a 2024-2026 közötti időszakra vonatkozó második paktumot. A kitűzött célok elérése érdekében a szövetségi kormány 5 048,673 millió eurós költségvetést biztosít a 2024-2026 közötti időszakra. A növekvő kihívások idején az osztrák gazdaság megfelelő átalakulásának felgyorsításában, döntő szerepet játszanak a kutatás-fejlesztési támogatások, valamint a célzott beruházások. Minden ágazatban kulcsfontosságú a megújuló energiák és a digitalizáción alapuló fenntartható gazdaságra való áttérés. Ez garantálja Ausztria versenyképességének megőrzését, a kiemelt technológiai ágazatokban elfoglalt pozíciók további erősítését, valamint a stratégiai függőségek csökkentését. Az innovatív vállalatok kulcsszerepet játszanak ebben, mivel ezen vállalatok nemcsak sikeresebbek és hosszú távon ellenállóbbak, de egyúttal növelik Ausztria, mint befektetési helyszín vonzerejét is.

**Prioritások:** A 2025-ös kormányprogram átfogó stratégiai megközelítést kínál a tudomány, a technológia, a digitalizáció és az oktatás területén. *Pro domo: 2025 márciusában megalakult új osztrák kormány.* A program a kutatás és innováció ösztönzésével, a digitális infrastruktúra fejlesztésével és az oktatás megerősítésével elő kívánja segíteni Ausztria gazdaságának és társadalmának fenntartható fejlődését. Az olyan fókuszált területek, mint az AI, a MINT-kompetenciák és az orvostudomány lehetőséget adnak a jövő technológiai és tudományos kihívásainak sikeres kezelésére. A 2025-ös osztrák kormányprogrammal kapcsolatos politikai kritikák több szempontból is megfogalmazódtak, különösen azon területek esetében, ahol az ambiciózus célkitűzések és a megvalósításhoz szükséges erőforrások közötti egyensúly kérdésessé válik. A program ambiciózus célokat tűz ki a kutatás és innováció terén, de a kritikusok szerint a programban szereplő pénzügyi források nem elegendőek a kitűzött célok eléréséhez. A program kapcsán további kritika, hogy a kulcsfontosságú területek csak címszavakban kerültek megemlítésre, illetve számos téma, nem tartalmaz részleteket. *Pro domo: Georg Knill, az Osztrák Gyáriparosok Szövetségének (Industriellenvereinigung) elnöke kifejtette, hogy a kormányprogramot mindössze „munkaprogramnak” tekinti.* Kérdés továbbá, hogy e tekintetben miként lehet egy hárompárti ÖVP, SPÖ és NEOS összefogás hatékony és sikeres. A kutatás, fejlesztés, innováció és az oktatási területek három miniszter hatáskörébe lettek leosztva. Peter Hanke (SPÖ) kapta a Szövetségi Közlekedési, Innovációs és Technológiai Minisztériumot, Eva-Maria Holzleitner (SPÖ) a Szövetségi Nőügyi, Tudományos és Kutatási Minisztériumot, valamint Christoph Wiederkehr (NEOS) a Szövetségi Oktatási Minisztériumot. Az értékelésnél érdemes figyelembe venni, hogy a kormányprogram elkészítésére rendkívül rövid idő állt rendelkezésre. A kormányprogram innovációt, kutatás-fejlesztést és oktatást érintő része alapvetően egy indikatív, a kiemelt területeket felsorakoztató összegzésnek tekinthető.

A 2025-ös osztrák kormányprogram kutatás és innováció ösztönzésével, a digitális infrastruktúra fejlesztésével, valamint az oktatás megerősítésével foglalkozó részeit az alábbiakban összegezzük.

### **INNOVÁCIÓ ÉS KUTATÁS**

1. Kutatásirányítás (Forschungsgovernance): A kutatás hatékony irányítása és szervezése, hogy az új kutatási eredmények gyorsan alkalmazhatóak legyenek a gazdaságban. A kutatásirányítás

- célja, hogy biztosítsa a tudományos munka szabad és független jellegét, miközben hatékonyan koordinálja a különböző kutatási intézményeket és támogatja az együttműködéseket.
2. Kutatási finanszírozás (Forschungsfinanzierung): A kutatási projektek megfelelő pénzügyi támogatása. A kutatás finanszírozása hosszú távon fenntartja Ausztria innovációs potenciálját, és biztosítja a szükséges forrást a legújabb tudományos felfedezésekhez. A kutatási alapokat a kormány folyamatosan bővíti, figyelembe véve a tudományos közösség és az ipar igényeit.
  3. Technológiai transzfer biztosítása (Technologietransfer sicherstellen): A kutatási eredmények gyors piaci alkalmazásra történő átültetés támogatása. A technológiai transzfer segít abban, hogy az új technológiák és innovációk az ipar számára is hasznosíthatóak legyenek, ezáltal növelve a gazdaság versenyképességét.
  4. Kutatási és technológiai fókuszpontok és MINT-kompetenciák (Forschungs- und Technologieschwerpunkte und MINT-Kompetenzen): Az osztrák kormány különös figyelmet fordít a matematikai, informatikai, természettudományos és műszaki (MINT) területek fejlesztésére. Az oktatás és kutatás ezen területein elért kiválóság alapvetően hozzájárul a jövő innovációs és gazdasági fejlődéséhez.
  5. Kiválóság biztosítása Made in Austria (Spitzenforschung Made in Austria gewährleisten): A legmagasabb szintű kutatások és fejlesztések támogatása Ausztriában. A kiválóság elősegíti a nemzetközi versenyképesség fenntartását, és vonzza a nemzetközi kutatókat és befektetéseket.
  6. Kutatási prémium (Forschungsprämie): A kutatási prémium egy pénzügyi ösztönző, amelyet a kormány a kutatási és fejlesztési tevékenységek támogatására alkalmaz. A cél, hogy ösztönözzék a vállalatokat és kutatóintézeteket az innovatív fejlesztések folytatására.
  7. Jövőbeli témák (Zukunftsthemen): Az osztrák kormány a jövőbeli fontos tudományos és technológiai kérdésekre fókuszál, amelyek középpontjában az AI, a digitalizáció, a fenntarthatóság és a társadalmi kihívások állnak. A cél a globális trendekhez való alkalmazkodás és a tudományos fejlődés elősegítése.
  8. Kiválóság ösztönzése és erőforrások célzott felhasználása (Exzellenz fördern und Ressourcen gezielt einsetzen): Az osztrák kormány támogatja a kiválóságot a kutatás és fejlesztés területén, és célzottan kívánja felhasználni az erőforrásokat, hogy a lehető legnagyobb hatást érje el. Ez a stratégia hosszú távon segíti az osztrák gazdaság és tudományos közösség sikerét.
  9. Nemzetközi együttműködés előnyei (Von Internationalisierung profitieren): A kormány hangsúlyozza a nemzetközi kutatási és tudományos együttműködések fontosságát, amelyek elősegítik a tudományos eredmények gyorsabb elterjedését és a globális innovációs hálózatba való bekapcsolódást.
  10. Regisztrációs adatok – Az Austrian Micro Data Center (AMDC) bővítési lehetőségei (Registerdaten – Ausbaumöglichkeiten des Austrian Micro Data Center (AMDC)): Az osztrák kormány tervezi az AMDC bővítését, hogy a regisztrációs adatok, amelyek segíthetnek a kutatások és politikai döntéshozatal alapját képezni, hatékonyabban és átláthatóbban legyenek elérhetők.

## **DIGITALIZÁCIÓ**

1. Általános alapelvek (Allgemeine Grundsätze): A digitalizáció terén az osztrák kormány az inkluzív, biztonságos és fenntartható digitális átállás mellett kötelezi el magát. A cél, hogy az állampolgárok, a vállalatok és az intézmények hozzáférjenek a legmodernebb digitális eszközökhöz és szolgáltatásokhoz.
2. Digitális kompetenciák erősítése (Digitale Kompetenzen stärken): Az osztrák kormány kiemelt célja, hogy minden korosztály számára biztosítsa a szükséges digitális kompetenciákat, különösen az oktatás, munkaerőpiac és közszolgáltatások területén.
3. ID Austria bővítése (ID Austria ausbauen): Az ID Austria digitális személyazonosító rendszer bővítése lehetővé teszi a gyors, biztonságos és hatékony online ügyintézkést, és elősegíti a digitális közszolgáltatások fejlődését.
4. Digitalizáció a polgárok számára (Digitalisierung für die Bürgerinnen und Bürger): A kormány célja, hogy a digitalizáció előnyeit minden polgár számára elérhetővé tegye, különös figyelmet fordítva a digitális szakadék csökkentésére és az inkluzív megoldásokra.
5. Hozzáférési lehetőségek bővítése, esélyek biztosítása és analóg megoldások választása (Zugangsmöglichkeiten ausbauen, Chancen sichern und Wahlfreiheit für analoge Lösungen)

sichern): A kormány az analóg megoldások megőrzése mellett biztosítja a digitális lehetőségek kiterjesztését, hogy mindenki szabadon választhassa meg a számára legmegfelelőbb ügyintézési módot.

6. Digitalizáció a vállalatok számára (Digitalisierung für Unternehmen): A kormány ösztönzi a vállalatokat, hogy gyorsan alkalmazkodjanak a digitális átálláshoz, és biztosítja számukra a szükséges eszközöket és forrásokat a digitális transzformációhoz.
7. Digitális és AI központ Ausztria (Digital- und KI-Standort Österreich): A kormány célja, hogy Ausztria nemzetközi szinten vezető szereplő legyen a mesterséges intelligencia és digitális technológia területén, és ennek érdekében erősíti az AI kutatásokat és fejlesztéseket.
8. Adatkezelés (Daten): A digitális adatkezelés és -védelem javítása érdekében az osztrák kormány törekszik az adatok megfelelő kezelésére és védelmére, hogy azok biztonságosan és etikusan kerüljenek felhasználásra.
9. Gyermek és fiatalok védelme az interneten (Kinder und Jugendschutz im Netz): A kormány biztosítja a gyermekek és fiatalok védelmét az online térben, beleértve az internetes zaklatás és a nem megfelelő tartalmak elleni küzdelmet.
10. A fogyasztói jogok kiterjesztése az interneten (Rechte von Konsumentinnen und Konsumenten im Netz ausbauen): A kormány célja, hogy erősítse a fogyasztók jogait az interneten, biztosítva számukra a biztonságos online vásárlást és a jogi védelmet a digitális környezetben.

### **OKTATÁS**

1. Óvodai pedagógia (Elementarpädagogik): A kormány célja az óvodai és korai gyermeknevelés minőségének javítása, a digitális készségek és társadalmi kompetenciák (pl.: német nyelv, integráció) fejlesztésével.
2. Iskolai oktatás (Schulische Bildung): Az iskolai oktatás terén a kormány erősíteni kívánja a digitális tananyagokat, a tanárok képzését és az oktatás modernizálását, hogy a diákok felkészüljenek a jövő kihívásaira.
3. Felnőttképzés (Erwachsenenbildung): Az osztrák kormány támogatja a felnőttképzési programokat, különös figyelmet fordítva a digitális készségekre és a munkaerőpiaci átképzésekre.
4. Tudomány – Egyetemek (Wissenschaft Universitäten): Az egyetemek számára a kormány célja az autonómia és a nemzetközi versenyképesség erősítése, és támogatja a tudományos kutatásokat és a hallgatói mobilitást.
5. Stratégiai egyetemi tervezés (Strategische Hochschulplanung): Az egyetemek jövőbeli stratégiáját az inkluzív oktatás, az elérhetőség és a nemzetközi együttműködések hangsúlyozása jellemzi.
6. Felsőoktatási intézmények és alkalmazott tudományok (Fachhochschulen – Hochschulen für angewandte Wissenschaften): Az alkalmazott tudományok intézményei számára a kormány a gyakorlatorientált képzések és az iparral való szoros együttműködés fejlesztését célozza.
7. Hallgatók (Studierende): A kormány célja a hallgatói támogatások és lehetőségek bővítése, különös figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű csoportok számára biztosított oktatási és pénzügyi támogatások növelésére. Ezenkívül a diákok mobilitásának és nemzetközi tapasztalataik bővítésének támogatása is kiemelt cél.
8. Fókuszterületek – Orvostudomány, AI, Digitalizáció, MINT (Schwerpunktsetzungen – Medizin, KI, Digitalisierung, MINT): Az osztrák kormány az orvostudomány, a mesterséges intelligencia (AI), a digitalizáció és a MINT területeken kívánja erősíteni a kutatási és oktatási fókuszot. A cél a jövőbeli szakemberek felkészítése ezen területek kihívásaira, amelyek alapvetően alakítják a gazdaságot és a társadalmat.
9. Kutatás és fejlesztés (Forschung und Entwicklung, F&E) és a tudásátszármaztatás (Stärkung des Wissenstransfers): A kormány célja a kutatás és fejlesztés további támogatása, különösen a tudás átadása és alkalmazása terén. Ez magában foglalja a kutatási eredmények ipari és társadalmi hasznosítását, valamint az ipar és a tudományos közösség közötti együttműködés erősítését.
10. Nemzetköziesítés elősegítése (Internationalisierung forcieren): Az osztrák kormány számára kiemelt cél, hogy a felsőoktatás és kutatás nemzetközi szinten is versenyképes maradjon. Ennek érdekében az egyetemek és kutatóintézetek számára nemzetközi együttműködések, mobilitási

lehetőségek és partnerségek fejlesztésére törekszik. A cél a tudományos kutatások nemzetközi színvonalának emelése és az osztrák oktatás globális elismertségének növelése.

**Az osztrák kutatás-fejlesztés finanszírozás aktuális helyzete:** Ausztria kutatás-fejlesztési (K+F) tevékenysége új csúcsra ért: a Statistik Austria frissen közzétett adatai szerint 2024-ben mintegy 16,1 milliárd eurót fordítottak kutatásra és fejlesztésre az országban. Ez 5,5%-os növekedést jelent az előző évhez képest, ami jelentősen meghaladja a bruttó hazai termék (GDP) 1,8%-os bővülését ugyanebben az időszakban. Ennek eredményeként a K+F ráfordítások aránya a GDP-hez viszonyítva – az úgynevezett kutatási ráta – történelmi csúcsot, 3,35%-ot ért el. Ez nem csupán számokban jelentős, hanem nemzetközi összehasonlításban is figyelemre méltó: már 2023-ban is a 3. helyet foglalta el Ausztria az EU tagállamai között e mutató alapján (akkor 3,23%-os értékkel). A kormány célja egyértelmű: 2030-ig 4%-ra növelni a kutatási rátát. Ezért még gazdaságilag nehéz időkben is fontos beruházni a jövőt jelentő területekbe: kulcstechnológiákba, innovációba. A 2030-ig tartó úgynevezett FTI-stratégia célja, hogy Ausztria az EU innovációs rangsorában (*European Innovation Scoreboard*) bekerüljön a Top 5-be, míg a globális innovációs indexben (*Global Innovation Index*) a Top 10-be. Ausztria már most erős alapokkal rendelkezik, például:

- jól működő együttműködés a tudományos és gazdasági szereplők között,
- számos innovatív kis- és középvállalkozás („hidden champions”),
- magas – nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő – magán- és közkiadások a kutatás-fejlesztés terén.

Ugyanakkor vannak gyenge pontok is, melyeket kezelni kell:

- kevés nagyvállalat aktív a K+F terén,
- folyamatos szakemberhiány tapasztalható,
- és kevés új, technológiai fókuszú vállalat jön létre.

A kulcs tehát abban rejlik, hogy kihasználják a piacok átalakulásában rejlő lehetőségeket – különösen olyan ágazatokban, mint a tiszta technológiák (*Clean Tech*), élettudományok (*Life Sciences*) vagy a digitalizáció.

**Az osztrák K+F finanszírozás nemzetközi összehasonlításban:** Ausztria a korábbi évekhez hasonlóan magas kutatási arányt tudott felmutatni, fejlődési dinamikája a kutatás-fejlesztés területén Európában a legerősebbek közé tartozik. Nemzetközi összehasonlításban, Svédországgal, Belgiummal és Németországgal együtt, Ausztria egyike annak a négy országnak, amely teljesíti a 3%-os kutatásintenzitásra vonatkozó európai célt. Az EU-n kívüli országokhoz képest: az osztrák értéket valamivel meghaladja Japán 3,29 százalékkal, és messze megelőzi Izrael 5,6 százalékos K+F-aránnyal és Dél-Korea 4,9 százalékos K+F-aránnyal. Az USA 3,5 százalékon áll.

**A K+F tevékenységek szektorális jellemzői:** A kutatás elsősorban a kis- és középvállalkozásokban folyik, illetve néhány nagyvállalatnál, melyek közül a nemzetközi vállalatok – ausztriai székhelyükkel – jelentős mértékben járulnak hozzá az osztrák K+F tevékenységhez. A kutatási tevékenységek mintegy egyharmada a felsőoktatási szektorban valósul meg. A különböző nem egyetemi kutatóintézetek is fontos szerepet játszanak, az Osztrák Technológiai Intézettől (AIT), a legnagyobb nem egyetemi kutatócsoporttól kezdve az Osztrák Tudományos Akadémiáig (ÖAW), amely az egyetemeken kívüli legnagyobb alapkutatási intézmény.

**Az MI-ökoszisztéma aktuális helyzete Ausztriában:** Ausztria mesterségesintelligencia-ökoszisztémája dinamikusan fejlődik, stratégiai prioritásként kezelve az MI-t gazdasági és társadalmi szempontból is. Az elmúlt években az MI-megoldások integrációja jelentősen nőtt, különösen a vállalati és közzsférában. A startupok, spin-outok, valamint az egyre aktívabb M&A-tevékenység hozzájárultak egy diverzifikált innovációs tér kialakulásához. A kulcsterületek között az Urban Technologies, GreenTech, HealthTech, MedTech és geoAI dominálnak. A növekedést célzott finanszírozási programok, mint az AIforGreen és a Trustworthy AI is támogatják. Az osztrák szabályozási környezet stabil, innovációbarát keretrendszert kínál, lehetővé téve a MI-alapú fejlesztések skálázását. A szabályozás és etikai keretrendszer fejlesztése napirenden van. Az MI törvény előkészítése mellett szakmai párbeszéd zajlik az innovációs szabadság és az etikai korlátok

egyensúlyáról. Az osztrák pozíció az EU és az USA közötti szabályozási harmonizáció szorgalmazása, különös tekintettel a versenyképességi szempontokra. A Digital Austria stratégia révén Ausztria hosszú távon kívánja biztosítani digitális szuverenitását és technológiai vezető szerepét. A geopolitikai kihívások, így az orosz-ukrán háború is új dimenziót adnak az MI- és kiberstratégiáknak. A MI témakör több minisztérium hatáskörébe esik (BMK, BMDW, BMF, BMEIA, BMAW, BMBWF), míg a kutatás-fejlesztést az FFG és a felsőoktatási intézmények koordinálják. Kiemelkedő szereplő a TU Wien, az AI Factory Austria, az AIT, valamint az AI Landscape Austria és az IEEE bécsi szervezete. Ausztria célja, hogy az MI-technológia terén Európa élvonalába tartozzon, biztosítva az innováció, a biztonság és a társadalmi felelősség egyensúlyát.

**Ausztria stratégiai lépései az űrszektorban:** Az űrkutatás napjainkra a gazdasági fejlődés és technológiai szuverenitás egyik stratégiai pillérévé vált, amelyet Ausztria is egyre hangsúlyosabban integrál nemzetstratégiai céljai közé. Az ország 2025-re jelentős mértékben, 320 millió euróra emeli hozzájárulását az Európai Űrügynökséghez (ESA), ezzel is erősítve pozícióját a nemzetközi űripar élvonalában. Ausztria 1985 óta tagja az ESA-nak, azóta űrszektora dinamikusan fejlődik, és mára olyan tudományos és technológiai kompetenciák halmozódtak fel, amelyek révén az osztrák szereplők nélkülözhetetlen partnereivé váltak az európai projekteknek. A gazdasági eredmények is alátámasztják az iparág jelentőségét: az ágazat 2024-ben közel 200 millió eurós bruttó hozzáadott értéket állított elő, miközben 150 vállalat körülbelül 1300 munkavállalót foglalkoztat. Az osztrák űripari cégek, különösen a kis- és középvállalkozások, nemzetközi viszonylatban is kimagasló, 70–80%-os kutatás-fejlesztési foglalkoztatási arányt mutatnak. A nemzeti szintű Austrian Space Applications Programme (ASAP) több mint 800 projektet támogatott, amelyek jelentős része nemzetközi együttműködésben valósult meg. E programok nem csupán technológiai innovációt, hanem konkrét gazdasági eredményeket – például EU-pályázatokból származó bevételeket és ipari megrendeléseket – is hoztak. Az osztrák űrpolitika ugyanakkor nem korlátozódik a gazdasági szférára: célja a világűr társadalmi hasznosításának erősítése is. Ezt szolgálja a 2025-ös bécsi Space in the City fesztivál, valamint a Living Planet Symposium konferencia, amely a földmegfigyelési adatok gyakorlati alkalmazásait helyezi fókuszba. Bécs ezzel megerősíti szerepét az űrtudomány európai központjaként. Ausztria hosszú távú célkitűzése világos: a nemzetközi űrszektor aktív alakítójaként kíván megjelenni, olyan iparstratégiával, amely 2035-ig fenntartható növekedést és vezető technológiai pozíciót irányoz elő.

**Az osztrák élet-tudományi szektor aktuális helyzete:** Az osztrák élet-tudományi szektor 2025-re Európa egyik meghatározó innovációs és ipari központjává vált. A szektor gyors növekedése, a kutatás és ipar közötti szoros együttműködés, valamint a mesterséges intelligencia (MI) integrációja mind hozzájárultak ehhez a sikerhez. Ausztria élet-tudományi szektora több mint 60 000 főt foglalkoztat közel 1 000 vállalkozásban, amelyek évente mintegy 25,1 milliárd euró bevételt generálnak. A kutatás-fejlesztés (K+F) aránya az iparágon belül 20,5%-os, ami az egyik legmagasabb az országban. A kutatás és ipar közötti szoros együttműködés révén számos nemzetközi vállalat is jelentős beruházásokat hajtott végre Ausztriában. Például a Boehringer Ingelheim 60 millió eurós kutatóintézetet alapított Bécsben, míg a Novartis 500 millió eurós fejlesztést indított Tirolban. Az MI alkalmazása jelentős előrelépést hozott az élet-tudományokban. Az AITHYRA kutatóintézet, amelyet az Osztrák Tudományos Akadémia és a Boehringer Ingelheim Alapítvány alapítottak, a biomedikai MI fejlesztésére összpontosít. Ezen kívül az osztrák kormány több támogatási programot indított, amelyek célja az MI alkalmazások elősegítése az élet-tudományok területén. Az osztrák start-up ökoszisztéma dinamikusan fejlődik, különösen a zöld technológiák, a medtech és az MI területein. A Ribbon Biolabs, amely a komplex DNS nagy mennyiségű előállítására specializálódott, és a Sarcura, amely személyre szabott sejterápiákat fejleszt, mind sikeresen vonzottak befektetéseket és nemzetközi figyelmet. A kormányzati támogatások, mint az "aws Seedfinancing" és az "Austrian Life Sciences Program", valamint a kutatási ösztöndíjak, mint az FFG és a COMET programok, jelentős szerepet játszanak a start-upok és kutatási projektek finanszírozásában. Ausztria aktívan építi nemzetközi kapcsolatait az élet-tudományok területén. A Biotech Summit Austria és a Health Innovation Summit Vienna olyan fórumok, ahol a globális és helyi szereplők megosztják tapasztalataikat és együttműködési lehetőségeiket.

**Az osztrák hidrogén infrastruktúra stratégiai irányai:** Az Austrian Gas Grid Management AG partnereikkel együtt megoldásokat dolgoztak ki arra vonatkozóan, hogy miként lehet a megújuló energiaforrásokat betáplálni és elosztani annak érdekében, hogy 2040-re megvalósuljon az energiarendszer teljeskörű átalakítása Ausztriában. A tanulmány túlmutat az osztrák hidrogénstratégia meghatározott céljain. Egy saját hidrogénhálózat létrehozásának lehetőségét vizsgálja, amelyet alapvetően a meglévő gázvezetékek átrendezésével hoznák létre 2050-ig, illetve a meglévő gázhálózattal párhuzamosan futna. A hálózatot a későbbiekben a hidrogén iránti növekvő kereslet függvényében folyamatosan bővítenék, annak érdekében, hogy hosszú távon is biztosítani tudja Ausztria biztonságos ellátását. A CO<sub>2</sub>-mentesített energiarendszerhez szükség van a hidrogén infrastruktúra fejlesztésére. Erre építve 2022 tavaszán átfogó felmérést végeztek az ipari vállalatok metán és a hidrogén iránti keresletről. A felmérés eredményei azt mutatták, hogy a hidrogén iránti kereslet 2025-2030 között jelentősen megnövekszik. 2040-ben 89-138 TWh lesz a gáznemű energiaforrások iránti energiaigény. A kizárólagos biogéngáz-ellátás 2040-ben nem elegendő a zöldgáz iránti kereslet fedezésére. A zöldgáz iránti megnövekedett keresletet tehát hidrogénből és az arra épülő szintetikus metánból álló kínálatból, valamint importból kell fedezni. A metán iránti jövőbeni – a jelenlegi kereslethez képest alacsonyabb – kereslet lehetőséget teremt arra, hogy a meglévő gázvezetéseket a megújuló hidrogén szállítására fordítsák. A jelenlegi osztrák gázhálózat rendkívül nagy szállítási kapacitással rendelkezik. A metán és a hidrogén jövőbeli szállítási igényeinek fedezéséhez és két különálló gázvezetékrendszer létrehozásához mindössze 300 kilométernyi új gázvezeték kell építeni a hiányosságok pótlására. A fennmaradó igény lefedése megoldható, a mintegy 1400 kilométernyi meglévő gázvezeték átalakításával. Az osztrák H<sub>2</sub>-űtítérv kulcsfontosságú elemei a Nyugat-ausztriai Gázvezeték (WAG) és a Transz-ausztriai Gázvezeték (TAG) egy-egy vezetékszakaszának 2030-ig történő átadása. A jövőben Észak-Afrikából Olaszországon keresztül Ausztriába (TAG) és onnan tovább Németországba (WAG) többek között hidrogént is lehet majd szállítani, ami ugyanilyen könnyen áramolhat Németországból Ausztriába. A H<sub>2</sub>Collector Ost csővezeték-projekt 2026-tól hidrogént szállít majd Észak-Burgenlandból Bécsbe.

**A Kutatási Finanszírozási törvényben meghatározott legfontosabb kutatási intézetek:**

- Austrian Institute of Technology (AIT)
- Institute of Science and Technology Austria (ISTA)
- Austrian Academy of Sciences (ÖAW)
- Silicon Austria Labs GmbH (SAL)
- Ludwig Boltzmann Society (LBG)

**A Kutatási Finanszírozási törvényben meghatározott kutatásfinanszírozó intézmények:**

- Austria Wirtschaftsservice GmbH (AWS)
- Christian Doppler Research Association (CDG)
- The Austrian Science Fund (FWF)
- Austrian Agency for Education and Internationalisation (OEAD)
- Austrian Research Promotion Agency (FFG)

**A KTF kiadások eloszlása (alapkutatás / alkalmazott kutatás / kísérleti fejlesztés):**

- A K+F-kiadások 19 százalékát az alapkutatásra fordítják, amelynek mintegy 70 százalékát a felsőoktatási szektorban, 20 százalékát a vállalati szektorban és 10 százalékát a kormányzati szektorban végzik.
- Az összes kiadás 33 százalékát fordítják alkalmazott kutatásra, amelynek 64 százalékát a vállalati szektorban, 27 százalékát a felsőoktatási szektorban és 8 százalékát az állami szektorban végzik.
- A K+F-kiadások 48 százalékát kísérleti fejlesztésre fordítják, amelynek 94 százalékát a vállalati szektorban, mindössze 4 százalékát az egyetemeken és mintegy 2 százalékát a közszférában végzik.

**A K+F-kiadások tartományi elosztása:** A K+F-kiadások regionális / tartományi elosztása a következő: Bécs 31,3. Ezt követi Stájerország 19,6 százalékkal, Felső-Ausztria 17,1 százalékkal,



Alsó-Ausztria 10,1 százalékkal, Tirol 8 százalékkal, Salzburg 5,1 százalékkal, Karintia 3,7 százalékkal, Vorarlberg 3,1 százalékkal és Burgenland 1,3 százalékkal.

**A K+F tevékenységben foglalkoztatottak eloszlása, jellemzői:** A K+F-ben foglalkoztatottak 69 százaléka a vállalati szektorban dolgozik. Alig egynegyedük - 23 százalék - a felsőoktatási szektorban (beleértve az alkalmazott tudományok egyetemait, a pedagógiai egyetemeket vagy az ISTA-t), 7 százalékuk pedig a kormányzati szektorban (ÖAW, AIT, LBG). A férfi és női alkalmazottak aránya a következőképpen alakul: Felsőoktatási szektor 51:49, üzleti szektor 83:17, kormányzati szektor 58:42, magán nonprofit szektor: 48:52.

Az Osztrák Kutatásösztönző Társaság (FFG) 2024-ben 1,23 milliárd euró támogatást hagyott jóvá kutatási és infrastrukturális projektekre. Ez rekordösszeg, ami a növekvő innovációs igényt tükrözi. Az FFG szerint nem csökkent az innovációs aktivitás, a kereslet továbbra is erős. Ennek ellenére a kérelmek 26%-át – 600 projektet – el kellett utasítani forráshiány miatt. A támogatások kétharmada cégekhez került, ebből 40% nagyvállalatokhoz, 27% KKV-khoz. A maradék forrásokat kutatóintézetek (16%) és egyetemek (11%) kapták. A KKV-k támogatása különösen fontos, mivel sokuk nem rendelkezik elegendő saját forrással. Az FFG pozitívan értékeli a 2024–2026 közötti stabil finanszírozást biztosító megállapodást. Ugyanakkor kérdéses, hogy a jövőben folytatódik-e a Fonds Zukunft Österreich évi 200 milliós támogatása. A 2027–2029-es időszak finanszírozási tárgyalásai még folyamatban vannak. Várhatóan célzottabb támogatási portfóliót alakítanak ki. A kormány célja, hogy 2030-ra a GDP 4%-át kutatásra fordítsák. Az FFG támogatja ezt, de pénzügyi kihívásokra figyelmeztet. A szervezet emellett kiemelten fontosnak tartja az átlátható és hatékony finanszírozást. Az FFG szerepe kulcsfontosságú az osztrák innovációs és versenyképességi rendszerben.

**Az osztrák startup ökoszisztéma aktuális helyzete:** Az osztrák startup ökoszisztéma az utóbbi években robbanásszerű fejlődésen ment keresztül, és 2025-re stabil növekedési pályára állt. Az osztrák vállalkozások nemzetközi szinten is elismertté váltak, Ausztria továbbra is vonzó célpont a befektetők számára. A Startupblink 2024-es jelentése szerint, Ausztria startup ökoszisztémája a 26. helyen globálisan, a startupok átlagosan 5,5 millió USD értékű tőkét vonzottak. 2024-ben összesen 30 300 új vállalkozást alapítottak, ami jelentős növekedést jelent az előző évekhez képest. Ezek az új vállalkozások összesen mintegy 33 000 új munkahelyet teremtettek, amely meghaladja a vállalati csődök miatt megszűnt munkahelyek számát. 2024-ben 9 483 új vállalkozást jegyeztek be Bécsben, ami 15 éves csúcsot jelent. A bécsi startup ökoszisztéma a legnagyobb és legdinamikusabb, de a főváros mellett, Graz és Linz is növekvő startup központoknak számítanak. Graz különösen a mesterséges intelligencia és a fenntarthatóság terén szerzett hírnevet, míg Linz a digitális iparban és a robotikában van jelen. Az osztrák startupok száma évente átlagosan 15-20%-kal növekszik. Jelentős részük, célzottan a nemzetközi - különösen az európai és amerikai - piacokat céloz. Az osztrák kormány és különböző helyi szervezetek, mint a Vienna Business Agency és a Austrian Wirtschaftsagentur, aktívan támogatják az induló vállalkozásokat különböző programokkal, inkubátorházakkal és pályázatokkal. 2024-ben tíz osztrák vállalat részesült a "Born Global Champion" díjban, amely azokat a nemzetközi piacokon sikeres startupokat és scale-upokat jutalmazza, amelyek gyors növekedést és innovatív megoldásokat mutatnak. 2025-ben a kockázati tőke és az üzleti angyalok szerepe továbbra is alapvető, de a startupok egyre inkább figyelmet fordítanak az alternatív finanszírozási lehetőségekre, mint például a crowdfunding és a tokenizálás. Az osztrák AI cégek az adatok kezelésére, elemzésére és felhasználására helyezik a hangsúlyt, így egyre inkább versenyképesebbek a globális piacon. A környezettudatos vállalkozások egyre inkább helyet kaptak a piacon, mivel a világpiac a fenntartható fejlődés iránti kereslet folyamatosan nő. A biotechnológia és az egészségügyi startupok is fontos szerepet játszanak az osztrák piacon. Az alternatív közlekedési megoldások fejlesztésére is nagy hangsúlyt fektetnek. Ausztria vezető szerepet játszik az Ipar 4.0 megoldások fejlesztésében, különös tekintettel az automatizálásra és a digitális gyártásra.

**Az osztrák „Spin-off Initiative”:** Az AWS által koordinált kezdeményezés központi eleme annak a hosszú távú stratégiának, melynek célja, hogy 2030-ra Ausztria sikeresen növelje az egyetemi spin-offok számát. A kutatási spin-offok – amelyek általában szorosan kötődnek az akadémiai

intézményekhez – elsősorban egyetemeken jönnek létre. Az osztrák startupok mintegy 23 százaléka akadémiai spin-offokból származik, ami évente mintegy 90 spin-offnak felel meg. Ezek hatékonyan támogatják az egyetemi kutatási eredmények piacra vitelét, ezáltal munkahelyeket teremtenek és erősítik a start-up ökoszisztémát. A közfinanszírozásból támogatott akadémiai spin-off vállalkozások az osztrák innovációs ökoszisztéma szerves részét képezik, és jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy a kutatási eredmények piacképes megoldásokká váljanak. Az Innovation Fonds Zukunft Österreich (Osztrák Jövő Alap) 8,5 millió eurós összköltségvetéssel támogatja a kezdeményezést.

### **3. Bilaterális KFI kapcsolataink**

A tudományos és műszaki területen hagyományosan jók az állami intézmények közötti együttműködések a felek törekednek kapcsolatok további erősödésére. Folyamatosak a bilaterális csereprogramok és a nemzetközi kutatási kezdeményezések. Számos osztrák és magyar egyetem és főiskola ápol közvetlen kapcsolatokat partneri egyezmények és hálózatok keretében. A kutatás-fejlesztési kapcsolatok kulcsfontosságúak a Magyarország és Ausztria közötti együttműködésben. Mindkét országban jelentős KFI tevékenységek folynak számos területen, például az informatika, a mobilitás, az egészségügy, a műszaki fejlesztések és az energetika terén. Az egyetemek és kutatóintézetek gyakran együttműködnek projekteken, és számos vállalat is részt vesz közös kutatási programokban. A felsőoktatási és kutatóintézetek közötti K+F+I együttműködésekben gyakoriak a szakmai alapon történő együttműködések. A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap szintén pályázati forrást biztosít az osztrák-magyar kétoldalú kutatás-fejlesztési és innovációs projektekhöz az önvezető járművek fejlesztéséhez kapcsolódóan. Az oktatási ágazatban mindenképpen említést érdemel az Osztrák-Magyar Akció Alapítvány (OMAA / *Stiftung Aktion Österreich-Ungarn AÖU*) mintegy 150 tudományos és kulturális projekttel, valamint négy egyetemi partnerséggel. Az OMAA az Ausztria és Magyarország közötti tudományos élet és a felsőoktatás kapcsolatainak elmélyítését szolgálja, a támogatásai súlypontját olyan tevékenységek képezik, amelyek témája mindkét ország és azok történelmi gyökerei aktuális fejlődési vagy/és jövőbeni fejlődési folyamatait érintik és kétoldalú érdeklődésre tartanak számot. A magyar-osztrák vegyes bizottság 2023. március 22-i budapesti ülésén aláírt Jegyzőkönyv D melléklete rendelkezik az Osztrák-Magyar Tudományos és Oktatási Kooperációs Akció Alapítvány (OMAA) működéséről, amelyet a KIM pénzügyi támogatásban részesít. Az Alapítvány éves össztámogatása fele-fele részben magyar és osztrák támogatás, a magyar támogatás az osztrák fél számára az irányadó. Az osztrák és a magyar kormányok 50-50 millió forinttal támogatták az alapítványt. A támogatási összeg (50 millió HUF), 2015 óta, 2024-ig nem változott. Az árfolyam mozgások miatt az eredeti 157 000 euro mára 124 000 euróra csökkent. Időközben a magyar bérleti díjak, a bérek és energiaárak jelentősen emelkedtek, és ezekkel egyidőben a támogatási összegek mértékét is meg kellett emelni a kuratóriumnak. Mindezek következtében, az OMAA támogatási lehetőségei beszűkültek. A közös alapítvány pénzügyi támogatásának emelése folyamatosan napirenden volt. Osztrák részről indokoltnak tartották az éves támogatási összeg emelését. Magyar részről szóbeli ígéret hangzott el 2023 márciusában a Vegyesbizottsági ülésen a támogatás megduplázásáról: 2023-ban 50 millió HUF, 2024-től tehát: 100 millió HUF. 2023. december 18-án a BMBWF kutatásokért és nemzetközi ügyekért felelős államtitkáránál, Barbara Weitgruber asszonynál tett nagyköveti látogatás alkalmával jelezte az osztrák fél, hogy fontosnak tartják az Alapítvány tevékenységét és a magyar fél döntésére várnak a támogatás kétoldalú emelése kapcsán. A fentiek alapján a nagykövetség javasolta az Alapítvány éves kerete növelésének megfontolását, mivel mind szakmailag (mobilitási programok támogatása), mind politikailag (kétoldalú kutatási és oktatási kapcsolatok mélyítése) fontos és indokolt a magyar hozzájárulás emelése 2024-től. Dr. Hankó Balázs Miniszert, Martin Polaschek Miniszternek írt 2024. július 9-i levelében megerősítette, hogy a magyar fél a hozzájárulást 100 millió HUF-ra emeli. A magyar döntést üdvözölte az osztrák minisztérium. A magyarországi kulturális és tudományos projektek megvalósításának fontos kapcsolódási pontja a budapesti Osztrák Kulturális Fórum (OKF - *Österreichisches Kulturforum*) amely Budapesten gazdag programkínálatával erősíti Magyarország és Ausztria kulturális kapcsolatait. Művészeket és projekteket támogat a zene, az irodalom, az előadók és képzőművészetek és a film területén, ezenkívül konferenciák és vitaestek szervezésében működik közre. Nagy hangsúlyt fektet a szintén Ausztria által támogatott osztrák iskolákkal és a német nyelvű Andrassy Egyetemmel való együttműködésre. Az OKF Budapest aktív tagja a magyarországi EUNIC-hálózatnak (*European Union National Institutes for Culture* – az EU-államok kulturális intézetei), amely Európa sokszínű kultúrájának megismertetését és elevenné tételét tűzte ki célul.

Mindkét fél részt vesz a Közép-európai Felsőoktatási Cserprogramban (*CEEPUS, Central European Exchange Programme for University Studies*). A program titkárságát ellátó Központi CEEPUS Iroda Bécsben működik. Célja, hogy a felsőoktatás területén tematikus hálózatok keretében együttműködő partnerintézmények között lehetővé tegye hallgatói és oktatói mobilitások lebonyolítását, nyári egyetemek, intenzív programok, valamint hallgatói szakmai kirándulások szervezését, támogassa hosszú távú szakmai együttműködések kialakulását a térségben, ezzel elősegítve Közép-Európa stratégiai szerepének erősödését. Folyamatosak a kétoldalú tudományos kutatási együttműködések, amelyek az osztrák Tudományos Kutatást Támogató Alap (*Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung*) és az NKFIH (korábban OTKA) együttműködése alapján folynak. Az Osztrák Tudományos Akadémia (*Österreichische Akademie der Wissenschaften*) és a Magyar Tudományos Akadémia közötti kapcsolatok hagyományosan jól működnek. Elsősorban a kultúratudomány, a nyelvtudomány, az irodalomtudomány, a történelem, a régészet, a zenetudomány, valamint az atomfizika területén mutatkozik nagy érdeklődés a kétoldalú együttműködések iránt. Magyar, illetve német nyelven oktató lektorok működnek a magyarországi és az ausztriai felsőoktatási intézményekben. Magyarország ösztöndíjalapot működtet a felsőoktatási mobilitás támogatására, melynek keretében ösztöndíjakat ajánl fel külföldi egyetemi és főiskolai hallgatók, valamint oktatók és kutatók részére, akik ismereteiket magyarországi felsőoktatási intézményekben kívánják fejleszteni. Az Ausztria által finanszírozott nyári egyetemek a nyelvi ismeretek elsajátítása mellett lehetőséget biztosít mindkét ország felsőoktatási hallgatóinak a személyes kapcsolatok kialakításához. A Budapesti Andrassy Egyetem a német nyelvterületen kívül az egyetlen teljesen német nyelvű egyetem. Magyarországon akkreditált, európai orientációjú egyetemenként öt partnerország támogatja, többek között Ausztria és Magyarország. Az egyetemen európai, illetve európai integrációs témák állnak a középpontban, különös tekintettel Közép- és Kelet-Európa országaira, valamint a Duna Régióra. A főbb kutatási területek közé tartoznak az európai integrációs folyamatok, a transzformációs folyamatok, a demokráciák és gazdasági rendszerek minőségének vizsgálata, valamint a nemzeti identitások kialakulásával kapcsolatos kérdésfelvetések is. Említésre méltó a Bácsi Állami Egyetemen működő finnugor tanszék, amely 1974 óta létezik és 2005 óta az Európai és Összehasonlító Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet része. Ausztriában ez az egyetlen hungarológia, és finnugorisztika tanszék, ahol magyar, finn és észt nyelvet oktatnak. A tanulmányok BA és MA szinten választhatók (akár mellékszakként is), továbbá lehetőség van kutatásra, illetve doktori képzésre is. Ugyancsak kiemelt egyetemi kapcsolat a Kahlenberg-i kampuszon működő Modul University (továbbiakban: Modul). Az 1908-ban alapított Modul kollégium és szakiskola világszerte a legrégebbi idegenforgalmi és vendéglátóipari oktatási intézmény. 2023-ban az MCC az egyetem 90 százalékos tulajdonosa. A Modul kiegyensúlyozott, jó kapcsolatot ápol az osztrák politikai pártokkal, az oktatási minisztérium (BMBWF) kifejezetten támogató irányukba. A rektor értékelése szerint, kiváló a kapcsolat az MCC-vel. Az elmúlt időszakban számos jövőbeni – alapvetően a növekedésre, terjeszkedésre vonatkozó – tervet azonosítottak be az MCC-vel. Stratégiai cél, hogy az egyetem önfenntartó legyen. Nem csak a diákszám, de a programok terén is dinamikus növekedés várható. A magyar külképviseletek égisze alatt működő bécsi Collegium Hungaricum, Magyar Kulturális Intézet a magyar kultúra, oktatás és tudomány legjelentősebb közvetítője Ausztriában. Célja a magyar kulturális örökség széleskörű bemutatása az ausztriai és az itt élő magyar közösség számára. Az Intézet a kultúra eszközeivel fűzi szorosabbra a Magyarország és Ausztria közötti kapcsolatokat, erősíti a két ország közötti kulturális, oktatási és tudományos együttműködést, valamint ápolja és építi a magyarországi és Magyarország határain túl élő magyarság kulturális értékeit és kapcsolatait. A Collegium Hungaricum keretein belül működő Bécsi Magyar Történeti Intézet (BMTI) révén tudományos tevékenységet is ellát. Kapcsolatot tart a helyi magyar lektorokkal, tudományos konferenciákat, kerekasztal-beszélgetéseket és vita-esteket is szervez. A BMTI szoros kapcsolatokat épít ki a magyar egyetemekkel és a Bécsi Egyetemmel is. Olyan projekteket igyekszik megszervezni, amelyek vonzó kutatási perspektívát kínálnak a hazai és külföldi egyetemeknek. Az Intézet kapcsolatokat fejleszt a hazai és külföldi kutatóhelyekkel, intézetekkel, be kíván kapcsolódni folyó kutatásaikba, és közös programokat dolgoz ki. Az Intézet az általa menedzselt projekteken igyekszik támogatni az utógondozást is. A Collegium Hungaricum helyet ad a Bécsi Magyar Iskolaegyesületnek is, ahol magyar nyelvoktatás zajlik. Az Intézet kulturális, oktatási és tudományszervezési feladatainak ellátásán túl könyvtár is fenntart. Mind a magyar, mind az osztrák felsőoktatási intézmények együttműködnek az Osztrák és a Közép-európai Tanulmányok Wirth

Intézetével, amely a kanadai Edmontonban lévő Alberta Egyetemen működik. Fiatal tudósok a humán, társadalomtudományi vagy képzőművészeti tudományok területéről (különösen az antropológia, művészet és formatervezés, klasszikusok, kulturális tanulmányok, dráma, kelet-ázsiai tanulmányok, közgazdaságtan, angol, filmtudomány, történelem, nyelvészet, modern nyelvek, zene, filozófia, politikatudomány, pszichológia, szociológia) érkeznek. A felsőoktatási kapcsolatok mellett, folyamatosak a kétoldalú kapcsolatok a köznevelés, a szakképzés, a felnőttoktatás és a tanártovábbképzés terén. Ezen belül is az iskolai partnerkapcsolatok és szakképzések az óvodapedagógiai, valamint a sajátos nevelési igényű pedagógia terén. A Budapesti Osztrák Iskola és a budapesti Osztrák-Magyar Európaiskola sokéves tevékenységükkel hozzájárulnak a kétoldalú kapcsolatokhoz. A szakképzés terén, intenzív az együttműködés, különösképpen a Soproni Popráczy Aladár Technikum és Kollégium és a Frauenkirchenben működő Bundeshandelsakademie sikeres együttműködése. Kétnyelvű iskola működik Mosonmagyaróváron, amelyet mindkét fél elismer. Az osztrák tanárok tevékenysége fontos eszköz a német nyelv, valamint az osztrák kultúra és országismeret szélesebb körű magyarországi terjesztéséhez. Kéttannyelvű gimnázium működik Felsőőrön (Oberwart), Felsőpulyán (Oberpullendorf) a Pannon tagozat működik a gimnáziumban. Továbbá Burgenlandban működnek olyan elemi és népiskolák, amelyek a burgenlandi kisebbségi oktatási törvényeknek megfelelnek. Az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége kezdeményezésére kétnyelvű osztályok létesültek a Bécsben található Bunte Schule Általános Iskolában (1-4 osztály).

#### **4. Szerződéses kapcsolatok helyzete, megállapodások, egyezmények hatályossága, meghosszabbítása, új egyezmények megkötése a jövőben**

Magyarország és Ausztria között az 1969-ben megkötött magyar-osztrák kétoldalú kormányközi tudományos és technológiai (TéT) megállapodás alapján folyik az együttműködés. A kapcsolat alapja az osztrák-magyar TéT bilaterális pályázati program, mely hosszú évek óta folyamatos és eredményes. A program végrehajtásáért Ausztriában az Oktatási, Tudományos és Kutatási Minisztérium, míg Magyarországon az NKFI Hivatal felel.

Az Osztrák Tudományos és Kutatásügyi Minisztérium, valamint a Magyar Művelődési és Közoktatási Minisztérium a Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság között megkötött 1976. május 19-től 1990. február 25-ig érvényes kulturális egyezmény 26. paragrafusa alapján folytatott vegyes bizottsági ülés folyamán 1990 februárjában megalakította az "Osztrák-Magyar Tudományos és Oktatási Kooperációs Akcióprogramot", amely az Ausztria és Magyarország közötti tudományos élet és a felsőoktatás kapcsolatainak elmélyítését szolgálja. Az Osztrák-Magyar Vegyes Bizottság 14. ülésére 2017. december 11-én került sor Bécsben, melynek elfogadott munkaterve 2020. december 31-ig tartalmazott együttműködési megállapodásokat a két ország kulturális, tudományos és felsőoktatási életét érintően. A Magyar-Osztrák Vegyes Bizottságot társelnöke a 2017. évi találkozón dr. Maruzsa Zoltán köznevelésért felelős helyettes államtitkár és dr. Teresa Indjein, a Szövetségi Európa-ügyi, Integrációs és Külügyminisztérium szekciófőnöke volt. A 2017. december 11-i, bécsi ülésén aláírt jegyzőkönyv melléklete a 2018-2020. évekre szóló munkaprogram. Utóbbi felöleli a kultúra, a művészet, a tudománypolitika, az oktatás, a köznevelés, a szakképzés, a felnőttoktatás és tanártovábbképzés, az ifjúságpolitika és a sport területét is, illetve kitér az Andrássy Gyula Egyetem osztrák támogatásának és az UNESCO-ban való együttműködésnek a kérdéseire is. A munkaprogram 2020. december 31-ig volt hatályos. A következő ülésre 2020-ban Budapesten került volna sor, azonban a pandémiás helyzetre való tekintettel elmaradt. Ezért a felek aláírtak egy kiegészítő jegyzőkönyvet, amelyben megegyeztek a 2017. december 11-i, bécsi ülésen aláírt jegyzőkönyv érvényessége időtartamának 2022. december 31-ig történő meghosszabbításában. A lejárt hatályú jegyzőkönyvet 2022 decemberében újabb kiegészítő jegyzőkönyv aláírásával hosszabbították meg. Az ülés magyar társelnöke Hankó Balázs államtitkár, osztrák részről pedig Dr. Christoph Thun-Hohenstein nagykövet, az osztrák Európai és Nemzetközi Ügyekért Felelős Szövetségi Minisztérium Nemzetközi Kulturális Ügyekért felelős szekciójának vezetője volt. Az osztrák fél javaslatára és kérésére az ülést megelőzően, 2023. március 21-én szakértői egyeztetésre került sor, amely során véglegesítették a jegyzőkönyv szövegét és tisztázták a még nyitott kérdéseket. A Jegyzőkönyv aláírására a magyar-osztrák vegyes bizottság 2023. március 22-i budapesti ülésén került sor. (Az aláíró felek magyar részről Hankó Balázs államtitkár, valamint Maruzsa Zoltán államtitkár, osztrák részről Dr. Christoph Thun-Hohenstein nagykövet, az osztrák Európai és

## 5. Multilaterális együttműködés az adott relációban

Az osztrák kutatás-fejlesztés nemzetközi összekapcsolása régóta sikeresen működik. Ahhoz, hogy az élvonalban maradhassanak, a K+F érdekeltek számára elengedhetetlen a jó nemzetközi hálózatépítés. Az európai kutatás alakításában való aktív részvétel különösen az olyan kis tagállamok, mint Ausztria számára kiemelt lehetőség, mivel az adott KTI-érdekeltek számára hozzáférést biztosít az európai K+F együttműködésekhez és infrastruktúrákhoz.

A stratégiai szempontok kialakítása többek között a geopolitikai adottságokból, valamint az oktatás, a tudomány és a kutatás aktualitásaiból következnek. Ausztria olyan keretfeltételeket és platformok kialakítására törekszik, amelyek lehetővé teszik az érintett partnerországokkal való sikeres együttműködést. A sikeres hálózatépítés és együttműködés kialakítása érdekében, törekednek az új struktúrák az alkalmazására.

Az osztrák Oktatási és Kulturális Minisztérium (BMBWF) az Európai és Nemzetközi Ügyek Szövetségi Minisztériumával (BMEIA) és az Éghajlat-politikai, környezetvédelmi, energiaügyi, mobilitási, innovációs és technológiai szövetségi minisztériummal (BMK) együttműködve koordinálja a nemzetközi kutatási együttműködések, a tudománydiplómiai eszközök széles skáláját alkalmazva. Ezek közé tartoznak többek között a tudományos és technológiai együttműködésekéről szóló kétoldalú megállapodások és együttműködési programok, a kutatás-fejlesztést támogató programok, a kutatási- és egyetemi hálózatok, valamint a releváns nemzetközi kutatási szervezetekben való aktív részvétel. A nemzetközi együttműködések és a nemzetközi mobilitás – az oktatás, a tudomány és a kutatás területén – alapvető előfeltételei annak, hogy Ausztria gazdasági adottságai hosszú távon is biztosíthatók legyenek. Ausztria csak a „legjobbakkal” való folyamatos együttműködés, a tőlük való tanulás és a tudásmegosztása révén maradhat nemzetközileg versenyképes. Ezért az osztrák tudománydiplómia egyik fő kitűzése, hogy támogatást nyújtson az osztrák kutatóknak, hogy minél inkább bekapcsolódhassanak a nemzetközi kutatási projektekbe. Ennek érdekében számos együttműködési programot és kezdeményezést valósít meg Ausztria (és Európa) számára stratégiai jelentőségű országokkal és régiókkal, egyúttal uniós szinten és a nemzetközi szervezetekben (pl. OECD, Európa Tanács, UNESCO) is aktív. A hagyományos kétoldalú együttműködések mellett egyre fontosabbá válnak a többoldalú kezdeményezések, illetve a nemzeti stratégiákat és reformtörekvéseket támogató regionális vagy makroregionális megközelítések (Duna-régió, alpesi régió, mediterrán térség stb.). A K+F+I területén Ausztria multilaterális együttműködései közül kiemelhető a Horizont 2020 programban történő részvétel, amelynek a K+F+I szektor osztrák szereplői (kutatók, KKV-k) a meghatározó nyertesei. További K+F-fel kapcsolatos európai kezdeményezésekben is aktív és sikeres partner. Ilyenek például az olyan többoldalú uniós kezdeményezések, mint az ERA-NET, a SET-Plan, illetve egyéb közös programok. Teljes jogú tagja a meghatározó és jelentős európai szervezeteknek, melyek a tudomány és a technológia terén biztosítanak együttműködési platformot, tagja a genfi székhelyű Európai Atomenergia Kutatási Szervezetnek (CERN), valamint az brüsszeli Európai Technikai-Tudományos Együttműködésnek (COST). Ausztria olyan neves nemzetközi kutatóintézeteknek is otthont ad, mint például a Nemzetközi Alkalmazott Rendszeranalízis Intézet (IIASA), és olyan nemzetközi kezdeményezéseknek, mint a Salzburg Medical Seminars International, amelyek a kutatási tevékenységeken kívül jelentős mértékben hozzájárulnak az orvosi képzéshez is, különösen Kelet- és Délkelet-Európában. Ezen felül, a nagyobb nemzetközi kutatóintézetekben való részvétel révén Ausztria lehetővé teszi az osztrák kutatók számára, hogy hozzáférjenek a nemzetközi kutatási infrastruktúrákhoz, és ezáltal lehetőséget biztosít az osztrák kutatók számára is a legmagasabb szintű nemzetközi munkavégzésre. Európán kívül, nemzetközi szinten is egyre aktívabbá válik, például a nanotechnológia, vagy az urbanizáció témakörében, olyan ígéretes piacokkal való együttműködés révén, mint Kína. Ausztria az űrkutatás területén évek óta szisztematikusan bővíti az ipari és kutatási tevékenységeit. Ausztria aktív képviselővel az Európai Űrügynökségben ESA-ban (*pro domo: az ESA főigazgatója 2021. március 1-től az osztrák Dr. Josef Aschbacher*), az EUMETSAT európai meteorológiai szervezetben, valamint a GALILEO (műholdas navigáció) és a COPERNICUS (földmegfigyelés) nagy európai űrtudományi programok végrehajtásáért felelős szervezetekben és programokban. Továbbá az ASAP osztrák űrtudományi program finanszírozásával Ausztria

támogatást és lehetőséget nyújt az érintett osztrák cégeknek, ebben az egyre fontosabbá váló ágazatban. A BMBWF képviseli az osztrák érdekeket számos nemzetközi és uniós testületben, például az Európai Unió „Kutatás-fejlesztési Nemzetközi Együtműködési Stratégiai Fórumán” (SFIC), az Európai Unió Tudományos és Technológiapolitikai Bizottságában (CSTP), az OECD-ben és az Egyesült Nemzetek Szervezetének megfelelő szervei előtt.

## **6. Felsőoktatás helyzete, magyar diákok, oktatók a fogadó országban, a fogadó ország diákjai, oktatói Magyarországon**

A „K+F+I Stratégia-2030” kiegészítő eleme, az „Osztrák felsőoktatási terv-2030” (*„Hochschulplan 2030”*), amely átfogó rendszerszintű megközelítésével újdonságnak számít az osztrák felsőoktatási politikában. A felsőoktatási terv, mint ernyőstratégia rendszerszintű igényt támaszt, és a négy felsőoktatási ágazat koherens fejlesztésére törekszik, mind a 77 osztrák egyetemet felölelve.

Ausztria felsőoktatási rendszere négy ágazatból áll, több mint 390 000 hallgatóval. Ezek többsége a 22 állami egyetem valamelyikére jár. A 21 szakegyetem hallgatóinak száma folyamatosan növekszik. Ugyanez elmondható a 17 akkreditált magánegyetemről is. Az osztrák egyetemek jogi alapjuk, finanszírozási modelljük, valamint az általuk kínált szakok szerint eltérnek egymástól. Különösen igaz ez a negyedik szektorra, a 14 egyetemi tanárképző főiskolára. Ezek a főiskolák az állami egyetemekkel együtt felelősek a tanári karok alap- és továbbképzéséért és fejlesztéséért (tanárképzés). Ausztria oktatási rendszere a világon a 9. helyen áll a tehetségek versenyképessége tekintetében (63 ország közül / az IMD 2023-as jelentése szerint).

**Az osztrák egyetemek (23)** mind méretüket, mind szerkezetüket tekintve rendkívül változatosak. Oktatási kínálatuk is tükrözi ezt a sokszínűséget. A bécsi, grazi, innsbrucki, klagenfurti, linzi és salzburgi hagyományos egyetemek tanulmányi programjai a tudományágak széles spektrumát fedik le. Az osztrák műszaki és orvosi egyetemek ezzel szemben egy sor nagyon speciális elméleti és alkalmazott tudományra koncentrálnak. Az osztrák egyetemeken a kutatást és az oktatást elválaszthatatlan egységnek tekintik. Ezen alapelv alapján valamennyi tudományterület az interdiszciplinaritás előmozdítására törekszik. Az interdiszciplináris kutatómunka elősegíti az olyan egyetemi oktatást, amely távlatos koncepciók és megoldások kidolgozására törekszik.

**Az osztrák magánegyetemek (19)** innovatív és magas színvonalú oktatást kínálnak, és a hallgatóknak személyes figyelmet biztosítanak a legmagasabb tudományos színvonalon. Az oktatás és a kutatás folyamatos belső és külső értékelése, valamint a művészetek aktív támogatása biztosítja az egyetemi minőség folyamatos fejlődését. Az osztrák magánegyetemek a jelenlegi és jövőbeli oktatási igények alapján finomítják a meglévő és új képzési programokat. Az időszakos külső újraakkreditációs felülvizsgálatok kiegészítik a belső minőségirányítást.

**Az alkalmazott tudományok egyetemei (Fachhochschule) (21)** szakmailag orientált felsőoktatást kínálnak hallgatóiknak. Ez tükröződik a tanterveikben, amelyek kötelezően tartalmazznak pályaaorientált gyakorlati képzéseket vagy munkahelyi gyakorlatokat. A hallgatók száma évfolyamonként és programonként korlátozott, és ezért a legtöbb programra külön felvételi eljárást kell lefolytatni. A szakiskolák nappali és szakképzésen kívüli tanulmányi programokat kínálnak. A munkán kívüli programokat a dolgozó hallgatók számára tervezték, és figyelembe veszik az ő sajátos helyzetüket. Valamennyi szakirányú továbbképzési program elvégzéséhez megfelelő szakdolgozat és vizsga szükséges. (Jelenleg 21 intézmény 519 szakirányú felsőoktatási szakképzési programot kínál például az üzleti, a mérnöki és informatikai, a társadalomtudományi, a média- és formatervezési, az egészségtudományi és a kultúratudományi területeken. Mintegy 80 szakot teljes egészében angol nyelven kínálnak).

**Ausztriában a tanárképzés (17)** az alapfokú tanári képesítésre és a középfokú tanári képesítésre (középfokú vagy felsőfokú szakképző iskolák) oszlik. Az állami és magánegyetemi tanárképző főiskolák kínálnak alapfokú tanári képesítést.

A legjobb osztrák egyetemek rangsora, illetve a világ rangsorban elfoglalt helyük ([universityrankings.ch](http://universityrankings.ch)):

1. 130 , University of Vienna , Austria
2. 184 , Vienna University of Technology , Austria
3. 362 , University of Innsbruck , Austria
4. 421 , Graz University of Technology , Austria
5. 446 , University of Linz , Austria

6. 580 , University of Klagenfurt , Austria
7. 670 , University of Graz , Austria
8. 690 , University of Salzburg , Austria

Dinamikusan növekszik a magyar állampolgárságú diákok száma Ausztriában. Míg a 2010/2011-es tanévben még csak 2117 magyar diák járt osztrák közoktatásba, a 2021/2022-es tanévre 10 646 főre nőtt a számuk.

A magyar diákok aránya az általános iskolák alsó tagozataiban és a politechnikumokban a legmagasabb. Míg a középoktatásban növekszik, a felsőoktatásban csökken a magyar tanulók száma. Ennek az is az oka lehet, hogy az osztrák egyetemeken elvárás a magas szintű német és/vagy angol nyelvtudás, ami a magyar közoktatásban egyre kevésbé hangsúlyos terület. Összességében azonban mégsem esett vissza az osztrák felsőoktatásban tanuló magyarok száma: egyre többen választottak állami és magánfőiskolákat. Ez utóbbiak természetesen fizetősek, és ebbe a kategóriába tartozik a Bécsbe települt CEU is, aminek szerepe lehetett a számok megugrásában. Jelenleg nagyjából 2000 magyar diák tanul osztrák felsőoktatási intézményben.

#### **7. TÉT szakdiplomata által szervezett programok a beszámoltatási időszakban: a tudománydiplomáciai prioritások figyelembevétele, programok jellege, célközönség, utókövetés, feladatok**

A beszámolási időszakban a TÉT tevékenység fő fókuszában a megfelelő szintű kapcsolati háló strukturált kiépítése volt a releváns kormányzati intézményekkel, az egyetemi szférával, a kutatóintézetekkel, a klaszterekkel, a szakmai szervezetekkel, valamint a folyamatos kapcsolatépítés a jelentősebb K+F tevékenységet folytató cégekkel. A partnerekkel való személyes találkozók alkalmával törekedtünk – lehetőség szerint – nagyköveti szintű találkozók megszervezésére. Ennek köszönhetően, a magyar és az osztrák tudományos közösségek közötti kapcsolatok erősítése, továbbá a magyar kutatási infrastruktúra, valamint az innovatív cégek népszerűsítésére irányuló tevékenység kiemelkedően sikeresnek bizonyult ebben az időszakban, több innovatív kezdeményezés révén új típusú programokat valósítottunk meg.

- 1) **„Gróf Széchenyi István szellemi öröksége napjainkban - A gőzmozdonytól a drónokig” – Széchenyi Nap 2024 -Bécs:** 2024. szeptember 23-án a „legnagyobb magyar” 233. születésnapja alkalmából „Gróf Széchenyi István szellemi öröksége napjainkban - A gőzmozdonytól a drónokig” címmel ünnepélyes megemlékezésre került sor a bécsi nagykövetségen, valamint koszorúzásra Széchenyi bécsi szülőházánál. Az „Innovációk és technológiák a jövő mobilitásáért - alternatív hajtások és ipari fejlesztési lehetőségeik” című panelbeszélgetés szakmai előadói voltak: Dr. Hanula Barna, egyetemi docens, Széchenyi Egyetem - Audi Hungaria Járműmérnöki Kar, Járműhajtástechnika Tanszék; Prof. Dr.-Ing. Dipl.-Ing. Uwe Dieter Grebe, Bécsi Műszaki Egyetem; Dr. Torma András, egyetemi adjunktus, Széchenyi Egyetem - Mosonmagyaróvári Alkalmazott Fenntarthatóság Tanszék, valamint Bariska Szilárd csapatvezető, győri Széchenyi Egyetem Arrabona Racing Team. A panelbeszélgetést Jávorai Balázs TÉT szakdiplomata moderálta. Örömteli, hogy a Széchenyi Nap 2024 megünneplésére közel 120 vendég látogatott el a nagykövetségre, köztük több iskola diákja is. A megemlékezés német és magyar nyelven zajlott, szinkrontolmácsolással folyamatosan minkét nyelven követhető volt az esemény. A tolmácsolás költségeit a nagykövetség szponzor bevonásával oldotta meg, a Magyar WHC-Csoport támogatta az eseményt.
- 2) **Dr. Ferencz Orsolya úrkutatásért felelős miniszteri biztos részvételé az Európai Űrpolitikai Intézet őszi ülésén Bécsben:** 2024. október 1-jén és 2-án kerül megrendezésre az Európai Űrpolitikai Intézet (ESPI) 18. őszi ülése Bécsben. Az évente megrendelésre kerülő őszi ESPI Konferencia a szervezet éves programjának csúcspontja, amely platformot biztosít az európai és nemzetközi szakértők számára, hogy az úrkutatással, az űrjoggal, az űriparral, valamint védelemmel kapcsolatban mélyreható tematikus vitákat folytassanak. Az idei “Scaling European Space Capabilities for Security & Defence: From Ambition to Implementation” című kétnapos konferencia azzal foglalkozott, hogy miként lehet fokozni Európa űrképességeit a kontinens biztonsága és védelme érdekében. Az ESPI Konferencián az ESPI meghívására és felkérésére

részt vett és felszólalt Dr. Ferencz Orsolya úrkutatásért felelős miniszteri biztos, országgyűlési képviselő. A nagykövetség részéről, Jávor Balázs TÉT szakdiplomata vett részt.

- 3) **50 years of twist and turns: Rubik Ernő és a Rubik-kocka kettős jubileuma: 2024. október 22-én** került megrendezésre a „50 years of twist and turns: Rubik Ernő és a Rubik-kocka kettős jubileuma” című esemény Bécsben. A bécsi nagykövetség a tudománydiplomácia terén kiemelten kezeli a magyar tudományos eredmények, a magyar innováció, valamint világhírű magyar tudósaink, kutatóink népszerűsítését. A 80 éves Rubik Ernő személyes bécsi látogatása lehetőséget nyújtott a világhírű magyar feltaláló bemutatására, illetve ezen keresztül a magyar tudományos és innovációs eredmények népszerűsítésére. Az eseményre a bécsi tudományos élet jelentősebb személyiségeit is meghívtuk, ezzel erősítve és bővítve az ausztriai TÉT kapcsolati hálót. A kiállítás által a látogatók bepillantást nyerhettek a Kocka születésébe és az 1980-as években zajló diadalútjába. A minden elemében exkluzív program a nemzetközi nagyközönséget is megszólította, mivel élő streaming formájában bárki részese lehetett. A Collegium Hungaricum, a Magyar Nagykövetség, valamint a MAK – Museum für angewandte Kunst (Bécsi Iparművészeti Múzeum) együttműködésében megvalósuló exkluzív esemény kapcsán – a Kulturális és Tudománydiplomáciai Főosztály szakmai és anyagi támogatásának köszönhetően – három mini film is készült dokumentációs és népszerűsítő céllal, amelyek fontos és hasznos eszközei lehetnek Rubik Ernő további megismertetésének. A tárlat október 27-ig látható a MAK aulájában. Az esemény jelentős sajtóvisszhangot kapott Ausztriában.
- 4) **A „Habsburg Ottó és az osztrák közgazdasági iskola” című rendezvény Bécsben: 2024. november 28-án** került megrendezésre az osztrák közgazdasági iskola hatástörténetéről és jelenkori relevanciájáról szóló konferencia a Habsburg Ottó Alapítvány, az Industriellenvereinigung (Osztrák Gyáriparosok Szövetsége) és a Bécsi Magyar Nagykövetség közös szervezésében. Habsburg Ottó nem csupán a politikai kérdések iránt mutatott affinitást, és vált az európai és világpolitika egyik meghatározó szereplőjévé, de a közgazdasági gondolkodás is foglalkoztatta, kapcsolatot ápolott az osztrák Gyáriparosok Szövetségének vezetőivel is, és követte a világgazdasági folyamatok alakulását is. Ennek jegyében rendeztük meg EU elnökségünk keretében Bécsben a „Habsburg Ottó és az osztrák közgazdasági iskola” című konferenciát a Habsburg Otto Alapítvánnyal közösen. A program azonban túlmutatott Habsburg Ottó és az osztrák közgazdasági iskola szellemi közelségét bemutatásán. Az EU-t ma érő gazdasági kihívásokról folyó gondolkodás közepette tartottuk fontosnak annak megvilágítását, hogy az irányzat miért játszott kiemelkedő szerepet a 20. században a maihoz hasonló jellemzőkkel bíró korszakaiban, valamint milyen perspektívákat kínálhat a jelenlegi gazdasági és politikai helyzetben.
- 5) **Prof. Somogyi Robert, NIŰ operatív vezérigazgató-helyettes bécsi látogatása – 2025. november 23.:** 2024. november 13-án, Magyarország bécsi nagykövetségének dísztermében került megrendezésre az EU Tanács soros elnökségi félév keretében - a magyar kormány által kijelölt elnökségi prioritásokhoz igazodva - a „Competitiveness put to the test” című szakmai konferencia. A konferenciát követően, Prof. Somogyi Robert személyes látogatást tett az ISTA (Institute of Science and Technology Austria) multidiszciplináris kutatóintézet Klosterneuburg-i kampuszán, ahol az intézet ügyvezető igazgatója, Dr. Georg Schneider fogadta. A találkozóra Szilágyiné Bátorfi Edit nagykövet és Jávor Balázs TÉT szakdiplomata kísért. Az intézetről Oliver Lehmann az elnöki iroda vezetője adott részletes tájékoztatást. A látogatás során, magyar kutatókkal történő személyes találkozásra is sor került. Prof. Csicsvári József neurológus kutató részletesen beszámolt a kutatási területéről. A Debreceni Egyetemen végzett Borbély Réka, PhD hallgató biológus kutató személyes beszámolójában megosztotta, milyen módon, illetve milyen szakmai és személyes megfontolások alapján pályázott az ISTA-hoz. Továbbra is javasoljuk Bódis László (KIM) helyettes államtitkár úr, valamint Gulyás Balázs (HUNREN) elnök úr szakmai látogatásának napirenden tartását az ISTA-nál.
- 6) **TÉT konzultáció az Innsbrucki Orvosi Egyetemen (MUI):** 2024. november 26-án Univ.-Prof.in Christine Bandtlow, az Az Innsbrucki Orvostudományi Egyetem (továbbiakban: MUI) kutatási rektorhelyettese és Mag. Sabine Edlinger nemzetközi igazgató fogadta Jávor Balázs TÉT szakdiplomatát és dr. Tóth Bernadett elsőbeosztottat az egyetem kampuszán. A MUI Nyugat-Ausztria legfontosabb orvosi kutatási és oktatási intézménye. Főbb kutatási területei: infekció, immunitás és transzplantáció; idegtudomány; onkológia; genetika, epigenetika és genomika. A



betegekkel való kapcsolat a vezérfonal, amely végigvonul az orvosi és fogorvosi szakok tantervében. A betegségek molekuláris alapjainak ismerete elengedhetetlen a modern orvosláshoz, ezt a szakértelmet a molekuláris orvostudományi szakképzéseken oktatják. A MUI és a SOTE között folyamatosak és élők a kétoldalú kutatási és oktatási kapcsolatok. Az aktuális ERASMUS-helyzet kapcsán a rektorhelyettes méltatlannak és kontraproduktívnak tartja, hogy diákok essenek áldozatul a politikai csatározásoknak, hiszen ők jelentik a jövőt. Figyelemmel arra, hogy a képzett, magasan kvalifikált szakemberek iránt óriási a verseny európai szinten is, felvetődött, hogy a diplomák kölcsönös elismertetése területén még sok a tennivaló, a magyarországi tapasztalatok e tekintetben kedvezőek. A kutatás és az oktatás terén formálódó új együttműködések kialakítása mellett, kiemelt téma az adatfeldolgozás, illetve ehhez kapcsolódóan az adattárolás, valamint azok etikai és jogi aspektusai. E tekintetben kiemelkedő jelentőségű a felkészült magyar szakemberek alkalmazása. Kiemelkedő a magyar szakértelm a patológia terén is. Az egyetem nyitott arra, hogy a SOTE-vel kialakított K+F együttműködés tovább mélyüljön és további együttműködési lehetőségeket tárjanak fel, pl. a gyulladásos betegségek az agykutatás területén. Dr. Dudás József magyar származású patológus, onkológus 2008-tól a MUI fül-orr-gégészeti részlegén folytat kutatásokat. Élő és jól működő kapcsolatot ápol az Innsbrucki kutatórészlege az Országos Onkológiai Intézzel. Kiemelt kutatási területek: a fej-nyaki daganatok diagnosztikája, valamint a cochlearis implantátumok. Dr. Dudás jelezte, hogy hazai érdeklődés esetén, ötéves támogatást. A nagykövetség folytatja a tiroli K+F kapcsolatok kiépítését, illetve erősítését, jelenleg elsősorban az élettudományokra fókuszálva.

- 7) **Együttműködési lehetőségek beazonosítása a Modul Egyetemmel:** 2024. december 3-án Szilágyiné Bátorfi Edit nagykövet, hivatalában fogadta Czagány Botond urat, a Modul University Connectivity and Development Officer munkatársát. A találkozó során a felek áttekintették a lehetséges együttműködési lehetőségeket azzal a céllal, hogy az összegyűjtött javaslatokból, „ötletekből” konkrét programtervek álljanak össze a 2025-ös évre. Felmerült a közös események szervezése – gazdaság; mesterséges intelligencia; digitalizáció; turizmus – témákban. Továbbá olyan hallgatói együttműködési lehetőségek is szóba kerültek, melyek során a hallgatók egyes szakmai dolgozataikat a nagykövetség szakmai iránymutatásai alapján készítik el, alapvetően (magyar vonatkozású) turisztikai témában.
- 8) **Nagyköveti találkozó Krausz Ferenc Nobel-díjas kutatóval a bécsi Tudományos Akadémián:** 2024. december 17-én Krausz Ferenc magyar-osztrák Nobel-díjas kutató a bécsi Tudományos Akadémián (ÖAW) „Molekuláris 'szívverések' az orvostudomány jövőjéért” címmel tartott karácsonyi előadást az Akadémia dísztermében. Az előadás előtt, Szilágyiné Bátorfi Edit nagykövet Krausz Ferenc professzorral és Heinz Faßmann ÖAW elnökkel folytatott személyes beszélgetést.
- 9) **BMBWF munkaebéd Barbara Weitgruber, tudományos kutatásért és nemzetközi ügyekért, valamint Doris Wagner, oktatási és szakképzési területért felelős szekciófőnökökkel:** 2025. március 5-én Szilágyiné Bátorfi Edit munkaebéd keretében látta vendégül Barbara Weitgruber asszonyt, a tudományos kutatásért és nemzetközi ügyekért, valamint Doris Wagner asszonyt, az oktatási és szakképzési területért felelős szekciófőnököket. A találkozón jelen volt Dr. Christop Ramoser, a nemzetközi akadémiai mobilitás átfogó koordinációjáért felelős főosztályvezető, az Osztrák-Magyar Akció Alapítvány kuratóriumának elnök-helyettese. A találkozóra egy különösen érdekes és fontos időszakban került sor, az ÖVP-SPÖ-NEOS alkotta új kormány megalakulása után pár nappal, különös tekintettel arra, hogy az új kormány szerkezete, illetve az új minisztériumok kialakítása jelentősen érinti a Szövetségi Oktatási, Tudományos és Kutatási Minisztériumot is (BMBWF). A témák között szerepeltek az OMAA magyar hozzájárulás kifizetésével kapcsolatos problémák, az AUB hallgatói létszám csökkenésével kapcsolatos kihívások, a kéttannyelvű oktatási intézmény létrehozását érintő aktuális ügyek, a CEEPUS magyar elnökség, a kétoldalú együttműködési lehetőségek az MTA bicentenárium kapcsán, valamint a HyperBOT INTERREG projekt vonatkozásában beazonosított problémák.
- 10) **Magyar-osztrák spin-off konzultáció – NIÜ szakmai látogatás:** 2025. május 8-án került sor az első Magyar–Osztrák Spin-off konzultációra Magyarország bécsi nagykövetségén, amelyen osztrák részről Dr. Christian Hoffmann, a Startup Factory Innovationhub ügyvezető igazgatója, egyben a Bécsi Műszaki Egyetem (TU Wien) innováció és befektetési menedzsment vezető

tanácsadója egyeztetett a Nemzeti Innovációs Ügynökség (NIÜ) startup igazgatójával, Csíki Lászlóval, valamint a NIÜ tudáshasznosítási szakértőjével Nagy Kristóffal. A megbeszélésen a Szegedi Tudományegyetem technológia transzferért felelős SZTE TTC Zrt. üzletfejlesztési vezetőjével, Gödri Bulcsuval a felek arról konzultáltak, hogy az egyetemi kutatási eredményekre épülő spin-off vállalkozásokat a felek milyen módon ösztönzik, támogatják. A konzultáció középpontjában az egyetemi kutatási eredményekre épülő, valamint az egyetemi kutatók és hallgatók által alapított spin-off vállalkozások ösztönzésével és működtetésével kapcsolatos tapasztalatok megosztása állt.

- 11) **Start-up networking Börze a bécsi magyar nagykövetségen – ViennaUp Startup Festival 2025:** 2025. május 11. és 13. között a Nemzeti Innovációs Ügynökség (NIÜ) delegációja - a ViennaUp 2025 startup fesztivál keretei között - számos szakmai eseményen vett részt Bécsben. Az évente megrendezésre kerülő bécsi startup fesztivál margóján, május 13-án került megrendezésre a „Start-up Networking Börze” című esemény Magyarország Bécsi Nagykövetségén, a NIÜ és a nagykövetség közös szervezésében. A rendezvényen négy innovatív magyar Start-up mutatkozott be az érdeklődőknek, akik izgalmas prezentációkon keresztül ismerhették meg a legújabb technológiai és fenntarthatósági megoldásokat. Az előadások után a résztvevők magyar borok és vacsora mellett folytathatták a kapcsolatépítést, informális networking keretében. A KGA és a TÉT szakdiplomataál által közösen koordinált szakmai esemény sikeresen hozzájárult a magyar innovációk nemzetközi láthatóságának erősítéséhez és az osztrák–magyar üzleti kapcsolatok elmélyítéséhez.
- 12) **Karikó Katalin bécsi látogatása – két napos rendezvénysorozat Bécsben (2025. május 19-20):** Karikó Katalin Nobel-díjas kutató 2025. május 19-20-án kétnapos látogatást tett Bécsben. A programsorozat a Josephinumban kezdődött, ahol megnyitották a kutató életét bemutató kiállítást, ezt követően sajtótájékoztatót tartott. A látogatás keretében a Bécsi Orvosi Egyetem díszdoktori címmel és a rangos Semmelweis-éremmel ismerte el Karikó professzor úttörő kutatásait, amelyek megalapozták a modern mRNS-alapú vakcinák és terápiák fejlesztését. A látogatás során kiemelt szerepet kapott a Bécsi Orvostudományi Egyetemen tartott előadása, amelyet a tudományos közösség hatalmas érdeklődéssel fogadott. Az egyetem legnagyobb előadóterme zsúfolásig megtelt, az előadást külön teremben is közvetítették. Május 19-én este Karikó asszony tiszteltére adott diszvacsorát a magyar nagykövetség. A meghívotti kör az Ausztriában élő magyar orvosokat és kutatókat célozta. A látogatás második napján, május 20-án a Collegium Hungaricum adott otthont egy különleges eseménynek, ahol Karikó Katalin középiskolás diákok előtt tartott inspiráló előadást.
- 13) **A Modul Egyetem és a VIGS SEMART 2025, Selye János munkásságának emléket állító konferenciájának megnyitó szegmense a bécsi magyar nagykövetségen:** 2025. június 2-án a bécsi Modul Egyetemen együttműködésben került megrendezésre a bécsi magyar nagykövetségen a VIGS (Vienna Institute for Global Studies) szervezésében a SEMART 2025 rendezvény, a Selye János munkásságának emléket állító konferencia nyitó szegmensére. A SEMART 2025 (stresszoktatás, stresszkezelés és reziliencia tréning) nemzetközi stresszkonferencia a VIGS szervezésében 2025. június 2-án kezdődött Selye János orvos, a stresszkutatás megalapítójának emléket állítva. A konferencia egyben a 10. Nemzetközi Stresszkutató Nyári Egyetem kezdetét is jelenti, amely a társadalmi stressz, a reziliencia és a jólét vizsgálatát kívánja előmozdítani. Az ötnapos szakmai programon az orvostudomány, a közegészségügy, a politika és a tudomány nemzetközi szakértői vesznek részt, hogy megvitassák a stressz, a reziliencia és a mentális egészség kapcsán a legfrissebb kutatási eredményeket.
- 14) **A bécsi Modul Egyetem csatlakozása a Pannónia Ösztöndíj Programhoz:** 2025. május 27-én Dr. Hankó Balázs kultúráért és innovációért felelős miniszter munkalátogatást tett Bécsben, ahol bejelentette, hogy a bécsi Modul Egyetem csatlakozik a Pannónia Ösztöndíj Programhoz. A magyar kormány ezzel a lépéssel ismét megerősíti elkötelezettségét a fiatalok, az egyetemisták és a kutatók támogatása mellett, különösen azok után, hogy Brüsszel kizárta a magyar alapítványi fenntartású egyetemeket az Erasmus és a Horizon programokból. Hankó Balázs azért látogatott el a Mathias Corvinus Collegium irányítása alá tartozó Modul Egyetemre, hogy biztosítsa az ott tanuló diákokat és kutatókat afelől, hogy Magyarország és a magyar kormány továbbra is mellettük áll, és hisz a nemzetközi együttműködés fontosságában. Magyarország vállalja, hogy a

Horizon program keretében támogatja a Modul Egyetem olyan pályázaton nyertes kutatásait, amelyeket Brüsszel kizárt a támogatásból.

- 15) **Hankó Balázs kultúráért és innovációért felelős miniszter bécsi látogatása: Talent's Talk esemény és egyeztetés Dr. Jens Schneiderrel, a TU Wien rektorával:** 2025. június 2-án Dr. Hankó Balázs kultúráért és innovációért felelős miniszter munkalátogatást tett Bécsben, amelynek középpontjában a magyar tehetséggondozás, a felsőoktatási és a nemzetközi tudományos kapcsolatok elmélyítése állt. A nap során Hankó Balázs felszólalt a Collegium Hungaricum-ban tartott Talent's Talk című rendezvényen, valamint megbeszélést folytatott Dr. Jens Schneiderrel, a Bécsi Műszaki Egyetem (TU Wien) rektorával. A TU Wien rektorával folytatott egyeztetésen miniszter úr bemutatta a magyar felsőoktatási modellváltás részleteit, különös tekintettel az alapítványi struktúrára, amely mára huszonegy intézményt érint. A modell hosszú távú stratégiai (25 év) és pénzügyi (6 év) biztonságot nyújt az egyetemek számára, miközben teljesítményalapú finanszírozással ösztönzi az oktatás, a kutatás és az innováció színvonalának emelését.
- 16) **Dr. Palkovics László, mesterséges intelligenciáért felelős kormánybiztos részére bécsi konzultációi:** 2025. június 17-én Dr. Palkovics László bécsi munkalátogatása során átfogó egyeztetéseket folytatott az osztrák és nemzetközi mesterséges intelligencia (AI) ökoszisztéma vezető szereplőivel. A konzultációk középpontjában Magyarország AI-stratégiájának bemutatása, a nemzetközi szakmai kapcsolatok erősítése és a gyakorlati együttműködések megalapozása állt. Az IEEE európai képviselőivel való egyeztetés során kiemelt figyelmet kaptak az MI-hez kapcsolódó jogi, etikai és szabványosítási kérdések. A megbeszélésen felmerült egy 2025 őszi budapesti szakértői találkozó szervezése, amely Magyarország bekapcsolódását segítené az IEEE nemzetközi munkájába. Az AI Factory Austria képviselőivel folytatott tárgyalás fókuszában az ipari alkalmazások, valamint a szuperszámítógépes infrastruktúra állt. A magyar fél szándéka, hogy az osztrák–német együttműködéshez csatlakozva részt vegyen az AI Factory hálózatban. A találkozón kiemelt témaként szerepelt az anyagtudományi kutatások, az akkumulátor-újrahasznosítás, különösen a "black mass" technológia, amely Magyarország AI-alapú ipari stratégiájának egyik kulcseleme lehet. Az Industriellenvereinigung vezetőivel az AI-gazdasági szerepéről, az oktatási rendszer digitális modernizációjáról és a nemzetközi ipari kooperáció lehetőségeiről esett szó. A felek megállapodtak abban, hogy támogatják kétoldalú vállalati találkozók és innovációs fórumok szervezését. A Modul University rektorával folytatott megbeszélés az MI és adattudomány szerepét vizsgálta a felsőoktatásban. Az egyetem gyakorlatorientált képzési és fenntarthatósági fókusza szinergiát kínálhat magyar egyetemek számára is. A TU Wien képviselőivel az AI interdiszciplináris megközelítéséről, valamint az alkalmazásorientált és etikai szempontokat integráló kutatásokról zajlott eszmecsere. A bécsi műszaki egyetem nyitott egy magyarországi látogatásra és közös workshop megszervezésére. A VIGS Institute vezetésével a digitalizáció, AI, fenntarthatóság és geopolitikai átalakulások összefüggéseiről tárgyaltak. Felmerült több magyar szakértő bevonása a VIGS nemzetközi kutatási programjaiba.

## **8. Legfontosabb bilaterális TéT, KFI események, eredmények a beszámolási időszakban**

A beszámolási időszak eseményei közül a magas szintű találkozókat és az olyan szakmai fórumokat ítéljük kiemelt jelentőségűnek, amelyek korábban nem valósultak meg a relációban, illetve új területeken nyújtanak további lehetőséget a kétoldalú KFI együttműködések kereteinek megerősítésére és bővítésére, valamint az intézményes kapcsolatok dinamizálására és továbbfejlesztésére. Ezen szempontok alapján, az alábbi öt eseményt emelnénk ki:

- I. **„Gróf Széchenyi István szellemi öröksége napjainkban - A gőzmozdonytól a drónokig”:** 2024. szeptember 23-án a „legnagyobb magyar” 233. születésnapja alkalmából „Gróf Széchenyi István szellemi öröksége napjainkban - A gőzmozdonytól a drónokig” címmel ünnepélyes megemlékezésre került sor a bécsi nagykövetségen, valamint koszorúzásra Széchenyi bécsi szülőházánál. Az évforduló alkalmával felelevenítésre került Gróf Széchenyi István szellemi hagyatéka, azonban hagyományokat meghaladva a 2024-es Széchenyi Nap fókuszában a jelen közlekedés fejlesztési eredményeinek bemutatása, valamint a jövő

technológiai kihívásainak megvitatása állt, alapvetően az alternatív meghajtások és azok iparfejlesztési lehetőségei. A rendezvényre meghívott szakértők segítségével két panelbeszélgetésben vitattuk meg, hogy a „legnagyobb magyarként” szellemi hagyatéka mit üzen nekünk az infrastruktúrafejlesztés területén, milyen következtetéseket és tanulságokat vonhatunk le belőle a 21. században. A rendezvényen jelen volt a magyar Országgyűlés képviselőjében Vitányi István képviselő, valamint Takács Imre volt képviselő, Széchenyi kutató, aki az esemény nyitóbeszédét mondta. Dr. Lukács Eszter, a győri Széchenyi Egyetem rektorhelyettese prezentációjában bemutatta a győri Széchenyi Egyetemet. Az eseményen Budapestről részt vett és felszólalt a család képviselőjében gróf Széchenyi Tímea, a Gróf Széchenyi Család Alapítvány kuratóriumi elnöke. A Széchenyi Nap 2024 megünneplésére közel 120 vendég látogatott el, különféle magyar szervezetek, valamint több iskola diákja is. A megemlékezés német és magyar nyelven folyt szinkrontolmácsolással folyt, amelynek költségeit a WGC csoport szponzorálta.

**II. 50 years of twist and turns: Rubik Ernő és a Rubik-kocka kettős jubileuma:** 2024. október 22-én került megrendezésre a „50 years of twist and turns: Rubik Ernő és a Rubik-kocka kettős jubileuma” című esemény Bécsben. A bécsi nagykövetség a tudománydiplomácia terén kiemelten kezeli a magyar tudományos eredmények, a magyar innováció, valamint világhírű magyar tudósaink, kutatóink népszerűsítését. A 80 éves Rubik Ernő személyes bécsi látogatása lehetőséget nyújtott a világhírű magyar feltaláló bemutatására, illetve ezen keresztül a magyar tudományos és innovációs eredmények népszerűsítésére. Az eseményre a bécsi tudományos élet jelentősebb személyiségeit is meghívtuk, ezzel erősítve és bővítve az ausztriai TÉT kapcsolati hálót. A kiállítás által a látogatók bepillantást nyerhettek a Kocka születésébe és az 1980-as években zajló diadalútjába. A minden elemében exkluzív program a nemzetközi nagyközönséget is megszólította, mivel élő streaming formájában bárki részese lehetett. A Collegium Hungaricum, a Magyar Nagykövetség, valamint a MAK – Museum für angewandte Kunst (Bécsi Iparművészeti Múzeum) együttműködésében megvalósuló exkluzív esemény kapcsán – a Kulturális és Tudománydiplomáciai Főosztály szakmai és anyagi támogatásának köszönhetően – három mini film is készült dokumentációs és népszerűsítő céllal, amelyek fontos és hasznos eszközei lehetnek Rubik Ernő további megismertetésének. A tárlat október 27-ig látható a MAK aulájában. Az esemény jelentős sajtóvisszhangot kapott Ausztriában.

**III. Competitiveness put to the test” című szakmai konferencia:** november 13-án, Magyarország bécsi nagykövetségének dísztermében került megrendezésre az EU Tanács soros elnökségi félév keretében - a magyar kormány által kijelölt elnökségi prioritásokhoz igazodva - a „Competitiveness put to the test” című szakmai konferencia. A nagyszabású esemény az Osztrák Gazdasági Kamara (WKÖ) partnerségével szervezte a követség, mintegy 120 vendég részvételével. Az eseményen részt vett többek között Martin Kocher gazdasági és munkaügyi miniszter, aki várhatóan 2025-től az osztrák Nemzeti Bank elnöke lehet. A rendezvény alapvetően három pillérre épült: makrogazdaság, innováció és energetika. A második panelbeszélgetés (innováció) előtti vitaindító felszólalását Prof. Somogyi Robert, a Nemzeti Innovációs Ügynökség (NIÜ) operatív vezérigazgató-helyettese tartotta. A keynote felszólalást követően, „Shaping Europe’s technological future: Research and Innovation as drivers to catch up” című panelbeszélgetésre került sor, melyben Somogyi úr osztrák beszélgető partnere Florian Moosbeckhofer, a WKÖ Innovációs és Digitalizációs Szekciójának vezetője volt. A konferenciát követően, Prof. Somogyi Robert személyes látogatást tett az ISTA (Institute of Science and Technology Austria) multidiszciplináris kutatóintézet Klosterneuburg-i kampuszán, ahol az intézet ügyvezető igazgatója, Dr. Georg Schneider fogadta. Az intézetről Oliver Lehmann az elnöki iroda vezetője adott részletes tájékoztatást. Az ISTA Európában egyedülálló kutatóintézet, amely alapfilozófiája – számos ponton – hasonlóságot mutat a megújuló Nemzeti Kutatás-fejlesztési és Innovációs Stratégia átfogó céljaival. A látogatás során, magyar kutatókkal történő személyes találkozásra is sor került. Prof. Csicsvári József neurológus kutató részletesen beszámolt a kutatási területéről. A Debreceni Egyetemen végzett Borbély Réka, PhD hallgató biológus kutató személyes beszámolójában megosztotta, milyen módon, illetve milyen szakmai és személyes megfontolások alapján pályázott az ISTA-hoz. Továbbra is javasoljuk Bódis László (KIM)

helyettes államtitkár úr, valamint Gulyás Balázs (HUNREN) elnök úr szakmai látogatásának napirenden tartását az ISTA-nál.

- IV. **TÉT konzultáció az Innsbrucki Orvosi Egyetemen (MUI):** 2024. november 26-án Univ.-Prof.in Christine Bandtlow, az Az Innsbrucki Orvostudományi Egyetem (továbbiakban: MUI) kutatási rektorhelyettese és Mag. Sabine Edlinger nemzetközi igazgató fogadta Jávorai Balázs Tét szakdiplomatát és dr. Tóth Bernadett elsőbeosztottat az egyetem kampuszán. A MUI Nyugat-Ausztria legfontosabb orvosi kutatási és oktatási intézménye. Főbb kutatási területei: infekció, immunitás és transzplantáció; idegtudomány; onkológia; genetika, epigenetika és genomika. A betegekkel való kapcsolat a vezérfonal, amely végigvonul az orvosi és fogorvosi szakok tantervén. A betegségek molekuláris alapjainak ismerete elengedhetetlen a modern orvosláshoz, ezt a szakértelmet a molekuláris orvostudományi szakképzéseken oktatják. A MUI és a SOTE között folyamatosak és élők a kétoldalú kutatási és oktatási kapcsolatok. Az aktuális ERASMUS-helyzet kapcsán a rektorhelyettes méltatlannak és kontraproduktívnak tartja, hogy diákok essenek áldozatul a politikai csatározásoknak, hiszen ők jelentik a jövőt. Figyelemmel arra, hogy a képzett, magasan kvalifikált szakemberek iránt óriási a verseny európai szinten is, felvetődött, hogy a diplomák kölcsönös elismertetése területén még sok a tennivaló, a magyarországi tapasztalatok e tekintetben kedvezőek. A kutatás és az oktatás terén formálódó új együttműködések kialakítása mellett, kiemelt téma az adatfeldolgozás, illetve ehhez kapcsolódóan az adattárolás, valamint azok etikai és jogi aspektusai. E tekintetben kiemel jelentőségű a felkészült magyar szakemberek alkalmazása. Kiemelkedő a magyar szakértelem a patológia terén is. Az egyetem nyitott arra, hogy a SOTE-vel kialakított K+F együttműködés tovább mélyüljön és további együttműködési lehetőségeket tárjanak fel, pl. a gyulladásos betegségek az agykutatás területén. Dr. Dudás József magyar származású patológus, onkológus 2008-tól a MUI fül-orr-gégészeti részlegén folytat kutatásokat. Élő és jól működő kapcsolatot ápol az Innsbrucki kutatórészlege az Országos Onkológiai Intézettel. Kiemelt kutatási területek: a fej-nyaki daganatok diagnosztikája, valamint a cochlearis implantátumok. Dr. Dudás jelezte, hogy hazai érdeklődés esetén, ötémmel nyújt szakmai támogatást. A nagykövetség folytatja a tiroli K+F kapcsolatok kiépítését, illetve erősítését, jelenleg elsősorban az élettudományokra fókuszálva.
- V. **Az Osztrák-Magyar Akció Alapítvány / Stiftung Aktion Österreich-Ungarn (továbbiakban Alapítvány) pénzügyi támogatásával kapcsolatos ügyek tisztázása:** A magyar támogatás az osztrák fél számára az irányadó. Az osztrák és a magyar kormányok 50-50 millió forinttal támogatták az alapítványt. A támogatási összeg (50 millió HUF), 2015 óta, 2024-ig nem változott. A közös alapítvány pénzügyi támogatásának emelése folyamatosan napirenden volt. Osztrák részről indokoltnak tartották az éves támogatási összeg emelését. Magyar részről szóbeli ígéret hangzott el 2023 márciusában a Vegyesbizottsági ülésen a támogatás megduplázásáról: 2023-ban 50 millió HUF, 2024-től tehát: 100 millió HUF. 2023. december 18-án a BMBWF kutatásokért és nemzetközi ügyekért felelős államtitkáránál. A nagykövetség javasolta az Alapítvány éves kerete növelésének megfontolását, mivel mind szakmailag (mobilitási programok támogatása), mind politikailag (kétoldalú kutatási és oktatási kapcsolatok mélyítése) fontos és indokolt a magyar hozzájárulás emelése 2024-től. Dr. Hankó Balázs Miniszter, Martin Polaschek Miniszternek írt 2024. július 9-i levelében megerősítette, hogy a magyar fél a hozzájárulást 100 millió HUF-ra emeli. A magyar döntést üdvözlötte az osztrák minisztérium. Ausztria azonban 2025 elején jelezte, hogy az OMAA magyar hozzájárulása csak az év utolsó hónapjában került átutalásra.
- VI. **Dr. Hankó Balázs kultúráért és innovációért felelős miniszter 2025. június 2-án munkalátogatást tett Bécsben,** amelynek középpontjában a magyar tehetséggondozás, a felsőoktatási és a nemzetközi tudományos kapcsolatok elmélyítése állt. A nap során Hankó Balázs felszólalt a Collegium Hungaricum-ban tartott Talent's Talk című rendezvényen. **Dr. Hankó Balázs megbeszélést folytatott Dr. Jens Schneiderrel, a Bécsi Műszaki Egyetem (TU Wien) rektorával** az egyeztetésen miniszter úr bemutatta a magyar felsőoktatási modellváltás részleteit, különös tekintettel az alapítványi struktúrára, amely mára huszonegy intézményt érint.

## 9. Korábbi tudománydiplomáciai projektek utókövetése

A Horizont 2020 programban 416 olyan projekt nyert támogatást, amelyekben nagyobb nemzetközi konzorciumok tagjaiként magyar és osztrák intézmények működnek közre (781 osztrák és 648 magyar kutatási partner részvételével valósulnak meg).

A legtöbb közös részvételű projekt az alábbi területeken valósul meg:

- Kutatási Infrastruktúrák
- Intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés
- Élelmiszer, biomassza alapú gazdaság, természeti erőforrások, mezőgazdaság és környezet
- Információs és kommunikációs technológiák
- Egészség, demográfiai változások és jóllét

A két ország által a közös részvételű projektekre elnyert támogatás összege közel 338 millió euró, amiből a magyar intézmények részesedése mintegy 131 millió 609 ezer euró.

A TOP 5 együttműködő szervezet magyar részről:

- Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
- Eötvös Loránd Tudományegyetem
- Közép-Európai Egyetem
- Wigner Fizikai Kutatóközpont
- HUN-REN Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet

A TOP 5 együttműködő szervezet osztrák részről:

- CEU GMBH
- Technische Universität Wien
- AIT Austrian Institute of Technology GmbH
- Universität für Bodenkultur Wien
- Frequentis AG

A Horizont Europa (2021-2027) programban 243 olyan projekt nyert támogatást, amelyekben nagyobb nemzetközi konzorciumok tagjaiként magyar és osztrák intézmények működnek közre (567 osztrák és 356 magyar kutatási partner részvételével valósulnak meg).

A legtöbb közös részvételű projekt az alábbi területeken valósul meg:

- Élelmiszer, biomassza alapú gazdaság, természeti erőforrások, mezőgazdaság és környezet
- Klíma, Energia és Mobilitás
- Egészség
- Digitális technológiák, ipar és úrkutatás
- Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA)

A két ország által a közös részvételű projektekre elnyert támogatás összege több mint 297 millió euró, amiből a magyar intézmények részesedése mintegy 72 millió 200 ezer euró.

A TOP 5 együttműködő szervezet magyar részről:

- Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Hivatal
- Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
- Magyar Földgáztároló Zrt.
- Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ
- Knorr-Bremse Vasúti Jármű Rendszerek Hungaria Kft.

A TOP 5 együttműködő szervezet osztrák részről:

- Österreichische Forschungsförderungsgesellschaft mbH
- Fonds zur Förderung der Wissenschaftlichen Forschung
- Rag Austria AG

- Universitaet Fuer Bodenkultur Wien
- Internationales Institut Fuer Angewandte Systemanalyse

Az osztrák fél tájékoztatása alapján a Pénzügyminisztérium a 2026-ig tartó periódusra felfüggeszti a jelenlegi formában zajló közös bilaterális felhívások finanszírozását, mert az osztrák NKFIH két párhuzamos program keretében finanszíroz kétoldalú projekteket. Így a közös osztrák-magyar mobilitási TÉT felhívást már idén sem tudtuk megjelentetni.

#### 10. Éves munka számokban

Szakmai jelentések száma: 2023 szeptember-december: 49 db / 2024 január-június: 79 db

Delegációs látogatások: 6

Saját szervezésű programok: 32 db

Hány magyar céget, KFI szereplőt stb. sikerült nemzetközi partnerhez juttatni: kb. 11 db

#### 11. Felvetések, tapasztalatok, javaslatok

A 2024–2025-ös év kiemelkedő tudománydiplomáciai aktivitása erőteljes alapot teremtett ahhoz, hogy Magyarország hosszú távon is megerősítse tudományos jelenlétét Ausztriában, és stratégiai partnerré váljon a közép-európai tudás- és innovációs térben. A tapasztalatok azt mutatják, hogy az interdiszciplináris megközelítés, a fiatal kutatók és egyetemisták aktív bevonása, valamint a magyar tudomány nemzetközi ikonjaival (Rubik, Karikó, Krausz) való célzott együttműködés jelentős lehetőségeket rejt. A következő évre tervezett programokkal ezt a szakmai, diplomáciai és társadalmi hatást lehet tovább erősíteni.

- Tematikus fókusz erősítése: A Széchenyi Nap, a Rubik-kocka jubileum, Karikó Katalin és Krausz Ferenc bécsi előadásai mind kiválóan példázta, hogy egy-egy tudományos vagy innovációs szimbólum (pl. mobilitás, játék, orvostudomány, Nobel-díj) köré épített rendezvény képes szélesebb közönséget megszólítani és híd szerepet betölteni a tudomány és a társadalom között.
- Multiszektoriális együttműködések kialakítása: A Modul Egyetemen, az ISTA-val és az Innsbrucki Orvosi Egyetemen folytatott konzultációk megerősítették, hogy a hosszú távú partneri kapcsolatok alapja az egyetemi, ipari és diplomáciai szféra közötti közvetlen és rendszeres párbeszéd.
- Fiatal kutatók és hallgatók bevonása: A Karikó Katalin, Krausz Ferenc és Rubik Ernő diákoknak tartott előadásai, valamint a hallgatói dolgozatírási lehetőségek előkészítése a Modul Egyetemen kiemelt fontosságú elem. A jövő tudománydiplomáciájának alappillére a fiatal generációk bekapcsolása.
- Innováció és gazdaság találkozása: A spin-off konzultáció, valamint a ViennaUp startup fesztivál keretében szervezett networking események rávilágítottak arra, hogy a tudománydiplomácia nem csupán tudományos, hanem gazdasági és technológiai értelemben is katalizátorszerepet játszik.
- Politikai érzékenységek kezelése: Az Erasmus- és Horizon-programok kapcsán tapasztalható európai politikai feszültségek közepette a Pannónia Ösztöndíj Program, illetve a célzott miniszteri látogatások (pl. Hankó Balázs, Palkovics László) bizonyították, hogy a nemzetközi tudományos jelenlét fenntartható, ha az intézményes támogatás és szakmai legitimitás is adott.

#### 12. Tervek a következő beszámoltatási időszakra

A beszámolási időszak tapasztalatai, valamint a partnerektől kapott visszajelzések és az osztrák K+F szektor sajátosságai alapján, továbbá a Neumann János tervben meghatározott prioritásokat figyelembe véve, külképviseletünk a következő beszámoltatási időszakra az alábbi programterv mentén tervezi a TÉT tevékenységét:

##### Tudományos és technológiai együttműködés

- Tudománydiplomáciai rendezvénysorozat Bécsben: A 2024-ben megalakult bécsi TÉT szakdiplomata hálózat keretében rendszeres tudományos rendezvények szervezése, osztrák és magyar előadók bevonásával, aktuális kutatásdiplomáciai és innovációs témákban. Ezek

hozzájárulnak a magyar tudományos és technológiai eredmények láthatóságának növeléséhez, valamint ösztönzik az intézményközi együttműködéseket.

- ZalaZONE – Lakeside Science Park együttműködés elmélyítése: A két kutatási és fejlesztési központ közötti kapcsolat konkrét projektek irányába mozdulhat el az automatizálás, dróntechnológia és robotika területén. A meglévő vállalati és egyetemi partnerekre építve közös pilot-projektek, tesztelések és technológiai validációk is megvalósíthatók.
- IEEE szakértői találkozó Budapesten: Dr. Palkovics László kezdeményezése alapján 2025 őszén magyar egyetemek, kutatók és ipari szereplők bevonásával szervezett workshop lehetőséget kínál a magyar szakértők bekapcsolására az IEEE munkájába. Kiemelt fókusz a humanoid robotikai szabályozás, autóiipari alkalmazások és MI-irányelvek lehetnek.
- CEST és MedUni Wien közös kutatási lehetőségei: A Bécsben és Wiener Neustadtban működő orvosi és elektrokémiai kutatóintézetekkel közös, biopolimerekre és ragasztási mechanizmusokra épülő alkalmazott kutatási együttműködések ösztönzése magyar egyetemek (pl. BME, DE) bekapcsolásával.

#### **Oktatási kapcsolatok és mobilitás**

- MODUL University – magyar intézmények tanulmányi együttműködése: A diákok részvétele a nagykövetség által szervezett programokon (pl. diplomáciai és technológiai fórumokon) kreditformában ismerhető el, miközben a MODUL és a magyar egyetemek közötti partneri kapcsolatok is bővülnek.
- Klagenfurti Egyetem és magyar felsőoktatási intézmények közötti kapcsolatok mélyítése: A meglévő győri és pécsi kapcsolatok mellett új együttműködések kezdeményezése, különösen a robotika, kommunikáció és informatika területén. A Pannónia Program keretében megvalósuló hallgatói és oktatói mobilitás elősegítheti az együttműködések bővülését.
- Szakmai fórum szervezése ZalaZONE-ban osztrák egyetemek részvételével: MODUL és a Grazi Egyetem közreműködésével látogatás és műhelybeszélgetés szervezése 2025 őszén, ahol az osztrák kutatók első kézből ismerhetik meg a ZalaZONE kínálta lehetőségeket a kutatás és oktatás szempontjából.
- Magyar Nap Klagenfurtban: Egy regionális kulturális és oktatási program (zene, irodalom, sport, gasztronómia) megszervezése, akár szlovén vendégművészek bevonásával. A rendezvény célja a magyar kultúra, felsőoktatás és tudományos teljesítmény közvetlen bemutatása a régió közönségének.

#### **Innováció és ipari együttműködés**

- AI Innovációs Fórum szervezése (ZalaZONE – Bécs): A fórum célja, hogy közvetlen kapcsolatot teremtsen magyar és osztrák vállalatok (autóipar, egészségipar, digitális szolgáltatók) között, elősegítve a közös projektek, tesztkörnyezetek és technológia-transzfer kialakulását.
- Spin-off és startup együttműködések erősítése: A Bécsi Műszaki Egyetem innovációs tanácsadóival és a Startup Factory képviselőivel folytatott konzultációk alapján rendszeres tapasztalatcsere fórumok kialakítása. A cél a magyar startup ökoszisztéma nemzetközi kapcsolatainak megerősítése.
- Startup platform létrehozása MI és anyagtudomány fókuszú fenntartható technológiák számára: Magyar és osztrák innovatív cégek, kutatóintézetek és befektetők közös platformon történő hálózatba szervezése és közös pályázatok előkészítése (pl. Horizon Europe, Digital Europe keretében).

#### **Tematikus és jövőorientált ágazati együttműködések**

- Magyar–osztrák konzultáció szervezése hulladékgazdálkodás témában: Kiemelt figyelemmel az akkumulátor-újrahasznosítás területére, osztrák ipari partnerek, például a Saubermacher aktív részvételével. A cél: közös megoldások kidolgozása és jó gyakorlatok átvétele.
- Háromoldalú megállapodás (Ausztria–Magyarország–Németország): Szuperszámítógépes és MI-alapú ipari innovációs központok (pl. Fraunhofer, HUN-REN, ISTA) összekapcsolása a digitalizáció és ipari versenyképesség növelése érdekében.



- Agrár-, vízügyi és hidrogéntechológiai területeken történő célzott partnerségépítés: A jövő kihívásaira válaszoló magyar–osztrák közös kutatási és fejlesztési projektek az éghajlatváltozás, élelmezésbiztonság és fenntartható energia területén.

#### **Magyar űrtevékenység nemzetközi pozicionálása**

- A 2025. július 25-i kilövést követően, a HUNOPR program, illetve Kapu Tibor magyar űrhajós tevékenységének népszerűsítése Ausztriában.
- Magyar jelenlét biztosítása a Living Planet Symposium és Space in the City rendezvényeken: A HUNOR program és az AX-4 misszió révén a magyar űrkutatás láthatósága jelentősen erősíthető – különösen a földmegfigyelés, klímavédelem és technológiai együttműködések témáiban.
- Magyar részvétel az űripari edukációs programokban: A Space in the City rendezvénysorozat oktatási és ismeretterjesztő elemeiben való részvétel elősegítené a fiatal kutatók és diákok bevonását a nemzetközi szintre

#### **Kulturális és tudományos hálózatepítés**

- OMAA láthatóságának növelése: A 2025-re rendeződött finanszírozási háttérre építve, célzott rendezvények szervezése a támogatott projektek és kutatók bemutatására.
- Az Andrássy Egyetem alumni közösségének bevonásával a Magyarországon végzett hallgatói kör bevonása a nagykövetségi programokba. (Networking)
- Collegium Hungaricum bővített szerepvállalása a régióban: Klagenfurti vagy grazi közös programok szervezése (tudományos kiállítás, filmklub, művészeti workshop), akár a szlovén partnerek bevonásával.
- Research Grant Hungary és a Nemzeti Laboratóriumok bemutatása osztrák partnereknek: A cél a már külföldön dolgozó magyar kutatók hazai bekapcsolásának elősegítése, a HUN-REN hálózat nemzetközi megerősítése érdekében.

#### **Horizontális egyeztetések és hosszú távú együttműködési mechanizmusok**

- Félévenkénti magyar–osztrák egyeztető fórumok létrehozása: A technológiai és innovációs ökoszisztémák kulcsszereplőinek (egyetemek, vállalatok, startupok, kutatóintézetek) rendszeres, strukturált találkozója – váltakozó helyszíneken (Bécs–Budapest) –, amely alkalmat biztosít a stratégiai irányok összehangolására, közös projektek előkészítésére, pályázati lehetőségek feltérképezésére, valamint a jó gyakorlatok megosztására.
- Szakpolitikai szintű konzultációs mechanizmus kialakítása a magyar és osztrák kutatás- és innovációs kormányzati szereplők között, amely tematikus munkacsoportokon keresztül (AI, zöldtechnológia, oktatás, mobilitás, digitalizáció) biztosítja a folyamatos párbeszédet és a kétoldalú prioritások összehangolását.
- „Jövőorientált kutatási konzorcium” létrehozása magyar és osztrák egyetemek, kutatóintézetek, ipari partnerek és szakpolitikai intézmények részvételével, amely az AI, fenntarthatóság, társadalmi innováció és geopolitikai kockázatok metszetében kínál válaszokat Közép-Európa közös kihívásaira. A konzorcium nemcsak pályázati együttműködésre, hanem közös elemzések, tanulmányok, ajánlások készítésére is alkalmas platformként működhet.
- Magyar szakértők bekapcsolása a nemzetközi normaképzésbe – az IEEE „Ethically Aligned Design” és „Flexible AI Governance” munkacsoportjaiban való részvétel révén, valamint egy új humanoid robotikai szabályozási munkacsoport magyar vezetés alatt történő elindítása, különösen a járműipari igények kiszolgálására.

#### **Kiemelt események, látogatások és szimbolikus gesztusok**

- 2025. szeptember 11–12-i TechnologyTalks margóján szakértői találkozó: A rendezvény kiváló alkalmat kínál az eddigi együttműködések áttekintésére és a jövőbeni közös célok kijelölésére. Különösen fontos lehet a ZalaZONE és ISTA közötti partnerség elmélyítése, valamint új kezdeményezések bejelentése.
- 2025. augusztus 28-i AI-workshop Budapesten: A bécsi informatikai kar dékánja és kollégáinak látogatása során konkrét kutatási és képzési együttműködési témák azonosítása, különös tekintettel a mesterséges intelligencia társadalmi és ipari alkalmazásaira. A program célja, hogy hosszú távon intézményes kapcsolat alakuljon ki a résztvevő egyetemek és kutatóintézetek között.

- ZalaZONE bemutatkozása osztrák kutatók és befektetők számára: A bécsi MODUL, grazi egyetemek, valamint az osztrák startup és ipari szektor képviselőinek célzott meghívása egy közös látogatásra, workshopra, amelyen a tesztpálya és a hozzá kapcsolódó kutatás-fejlesztési ökoszisztéma lehetőségeit ismerhetik meg. A látogatás célja a közös pilotprojektek megalapozása, különösen az MI, dróntechnológia, prediktív karbantartás és autonóm mobilitás területén.

**Stratégiai ajánlások a kétoldalú kapcsolatok további erősítésére**

- „Hungary Innovation Week” osztrák kapcsolódása: A 2025. szeptember 11–19. közötti rendezvény során osztrák partnerek (kutatók, startupperek, oktatók, ipari szereplők) meghívása, akár előadói szerepkörben is. A cél: bemutatni a magyar innovációs ökoszisztéma teljes spektrumát, és új kétoldalú partnerségek elindítása.
- HUN-REN kutatási hálózat nemzetközi pozicionálása: Az Ausztriában dolgozó magyar kutatók bevonása a hazai kutatásfejlesztési rendszerbe, például a „Research Grant Hungary” program keretében. Emellett a HUN-REN által koordinált Nemzeti Laboratóriumok tematikus bemutatkozása az osztrák partnerek felé.
- Magyar részvétel az osztrák–szlovén–bajor régiós kutatási és innovációs platformokon: A háromoldalú és határon átnyúló együttműködések új lendületet adhatnak a magyar–osztrák relációnak is, különösen olyan témákban, mint az AI-alapú agrár- és vízügyi technológiák, fenntartható energia, valamint a digitális egészségügy.